

**Գրքն
Յիզդուրով**

**Իդրհր
և ծագաբան**

ქ ა მ ა ზ
შ ი ჯ ე რ ლ ი ძ ე

ხ ვ ე ნ ი ს ი მ ბ თ ლ ო ე ბ ი

Ն շ ա ն ի ղ Ր Օ

Քրիստոսըրուացե	8
Քրիստոսալուս և յծցատաղցոյ	10
Քրիստոսալուս շնչեհոյն ընցալուղցոյ	12
Նշուցարարա շնչեհոյն	22
Ճշգրտութիւնա և երկոյնոյ շնաղցոյ	30
Քրիստոսալուս կրտսրցիւրագրոյ	42
Մանիւղրուս քրիստոսալուս և երկրեծցա սուրբոյ	64
Քրիստոսալուս սուրբոյն ջրաթաղանցոյ	66
Քրիստոսալուս ղմարնիւնալուս կրտսրնծեւոյ ծե լողատուսուրջըրու	85
Նշուոյն և յծցատա	109
Դեւոյն Քրիստոս ասիծըն	113
Նշուցարար ջրաթաղցոյ	117
Նշուցարար և յծցատալուս	122
Նշուցարար ժրտոցոյն ջրաթաղանցոյ և սուրբոյ	128
Ծոծ քրիստոսըրուսուր ղրտաղանց	132
Նշուցարար ջրաթաղանց	158
Նշուցարար ջրաթաղանց	165

ს ა რ ჩ ე ვ ი

ჩინასიტყვაობა	8
ქართული სიმბოლოები.....	10
<i>ქართული ანბანის ტაბულები.....</i>	<i>12</i>
<i>საბავშვო ანბანები.....</i>	<i>22</i>
<i>ძხატვრული საწყისი ასოები.....</i>	<i>30</i>
<i>ქართული კალიგრაფია.....</i>	<i>42</i>
<i>სირველი ქართული სასტამბო შრიფტი.....</i>	<i>64</i>
<i>ქართული შრიფტის გაუმჯობესება.....</i>	<i>66</i>
<i>ქართული ეროვნული კალენდარი და წელთაღრიცხვა.....</i>	<i>85</i>
<i>ზარის სიმბოლო.....</i>	<i>109</i>
<i>ზაზის ჰერის ორდენი.....</i>	<i>113</i>
<i>სამაჯე ბაფთები.....</i>	<i>117</i>
<i>სამხედრო სიმბოლიკა.....</i>	<i>122</i>
<i>საჰაერო ძალების განმასხვავებელი ნიშნები.....</i>	<i>128</i>
<i>შიდ ქართველთა ხელწერა.....</i>	<i>131</i>
ილუსტრაციების მაჩვენებელი.....	158
ნიტერატურა.....	165

ჩინასიტყვაობა

რინამდებარე წიგნში ნახვენებია ქართული ანბანის მრავალრიცხოვანი ტაბულები, განხილულია ქართული შრიფტის გაუმჯობესების საკითხები, წარმოდგენილია ქართული ეროვნული კალენდრის და წელთაღრიცხვის არსი, ლარის სიმბოლოს შექმნის საკითხი, ახალი ქართული საბრძოლო ორდენის და სამაჟე ბაფთების დაარსება. ჩარმოდგენილია ძალზე საინტერესო საკითხი — დიდ ქართველთა ხელწერა.

ჩექსტი გამართულია მთავრული ასოებით, რომლებითაც იწყება წერტილის შემდეგ ახალი წინადადება და აგრეთვე პირადი და საკუთარი სახელები. ეს წესი მოქმედებს სხვა ევროპულ დამწერლობებში და ქართულშიც ფართოდ იყო ხმარებაში მე-19 საუკუნის მეორე ნახევრამდე.

ჩიგნი დაიწერა ასომთავრული და ნუსხური ასოების სილამაზის წარმოსაჩენად და იმ დავიწყებული მშვენიერი წესის აღსადგენად.

Handwritten signature in blue ink.

ფულდა.
ჯერმანია.
2013

Իրդին և զծյառաղցր

ჩვენი სიმბოლოები

**Փառատար ռեպուբլիկի քաղաքացի
Փառատարի անձանի խնամք**

Հ	Վ	Պ	Ծ	Ղ	Խ	Ն	Ի	Թ
ՀԵՆՆԻ	ՎԵՆՆԻ	ՊԵՆՆԻ	ԾՕՆԻ	ՂԵՆ	ԽՆԵՕՎԵ	ՆՊԵՊԵՆ	ԻՊԻՆԵ	ԹԵՆԵ
Ի	Կ	Ն	Ժ	Խ	Տ	Օ	Ս	Վ
ԻՆՏՕԻ	ԿԵՆԿՆԻ	ՆԵՆԻ	ԺԵՆԿԵՆԵ	ԽԵՏՆԻ	ՏՊԵՆ	ՕԵՆՏՆԻ	ՍԵՏՆԻ	ՎԵՆՆԻ
Ժ	Ն	Զ	Վ	Փ	Փ	Ո	Վ	Ս
ԺԵՆՆԻ	ՆԵՆԵՊԻ	ԶԵՆԵՆԵ	ՎԵՆՆԻ	ՓԵՆՆԻ	ՓԵՆՏՆԵ	ՈԵՆՏՆԻ	ՎԵՆՆԻ	ՍԵՆՆԻ
Ի	Ը	Ժ	Բ	Տ	Կ	Կ	Չ	Ն
ԻՆՆԻ	ԸՆՆԵՆԵ	ԺԵՆՆԻ	ԲԵՆՆԻ	ՏԵՆՏՆԻ	ԿԵՆՏՆԻ	ԿԵՆՆԻ	ՉԵՆՆԻ	ՆԵՆՆԻ
Ժ	ՖԵՆՏՆԻ ԸՆՆԵՆԻ	Ը - Թ 1 - 9 Ի - Վ 10 - 90	Ժ - Վ 100 - 900 Ի - Ն 1000 - 9000	Ժ 10 000	ԺԻ 100 000	ԻԻ 1 000 000	ԻԺ 10 000 000	ԺԺ 100 000 000
ԺՆՆԻ	@ Փ. ՆՆՆԻ	ՊԵՆՆԻ - ԸՕՆԻ	ՆՆՆԻ - ԸՕՆԻ	ՎՊԵՆՆԻ	ՎՊԵՆՆԻ ՎՊԵՆՆԻ	ՕՍԵՆՆԻ	ՕՍԵՆՆԻ	ՕՍԵՆՆԻ ՕՍԵՆՆԻ

ქართული ანბანის ტაბულები

წ	ყ	ყ	ძ	ჩ	ც	ხ	ჩ	ც
წიქსი	ყენი	ყენი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ხიქსი	ჩიქსი	ციქსი
წ	ყ	ყ	ძ	ჩ	ც	ღ	წ	ყ
წიქსი	ყენი	ყენი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ღიქსი	წიქსი	ყიქსი
ქ	ს	ღ	ყ	ფ	ქ	ღ	ყ	ყ
ქიქსი	სიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ფიქსი	ქიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ყიქსი
ჩ	ც	ძ	ჩ	ც	ყ	ჩ	ც	ყ
ჩიქსი	ციქსი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ყიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ყიქსი
ქ	ს	ღ	ყ	ფ	ქ	ღ	ყ	ყ
ქიქსი	სიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ფიქსი	ქიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ყიქსი
ქ	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	ქ	ქ	ჩ	ჩ	ქ
ქიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	ქ	ქ	ჩ	ჩ	ქ

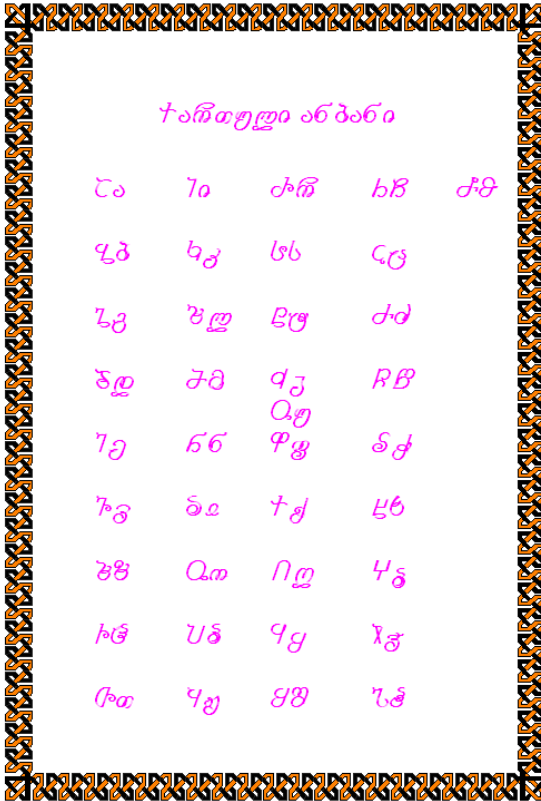
წ	ყ	ყ	ძ	ჩ	ც	ხ	ჩ	ც
წიქსი	ყენი	ყენი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ხიქსი	ჩიქსი	ციქსი
წ	ყ	ყ	ძ	ჩ	ც	ღ	წ	ყ
წიქსი	ყენი	ყენი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ღიქსი	წიქსი	ყიქსი
ქ	ს	ღ	ყ	ფ	ქ	ღ	ყ	ყ
ქიქსი	სიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ფიქსი	ქიქსი	ღიქსი	ყიქსი	ყიქსი
ჩ	ც	ძ	ჩ	ც	ყ	ჩ	ც	ყ
ჩიქსი	ციქსი	ძიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ყიქსი	ჩიქსი	ციქსი	ყიქსი
ქ	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	ქ	ქ	ჩ	ჩ	ქ
ქიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	წიქსი წიქსი	ქ	ქ	ჩ	ჩ	ქ

ქ რ ჯ ბ დ ო უ ნ ე ჩ წ ც				
წწ	უნ	ბბ	ჩჩ	ჭჭ
ყყ	გგ	სს	ცც	
ჟჟ	ზზ	ღღ	ტტ	
ძძ	ჭჭ	ყყ	წწ	
რრ	ჩჩ	ცც	წწ	
ჟჟ	სს	ჭჭ	ღღ	
ზზ	ცც	წწ	რრ	
ჩჩ	უნ	ყყ	ჟჟ	
დდ	ყყ	ყყ	უნ	

Վաշխատարէնցաբնիկ

Ճ	Կ	Ս	Ի	Ժ
Վ	Գ	Ն	Ը	
Պ	Ն	Է	Ժ	
Ծ	Ժ	Վ	Բ	
Պ	Ի	Օ	Տ	
Բ	Տ	Վ	Է	
Ն	Օ	Ո	Կ	
Բ	Ն	Վ	Ք	
Ը	Վ	Յ	Ն	

ქართული ანბანი				
ღა	ინ	არ	ინ	ჟჟ
ყბ	ჰკ	სს	ცც	
ჟგ	ულ	ჟტ	ძძ	
შდ	ბმ	ყვ	წწ	
ჟე	ნნ	ფფ	ჭჭ	
ჟვ	ნდ	ჟქ	ჟხ	
ზზ	ო.ო	იღ	ყწ	
რწ	უპ	ყყ	ჟჟ	
ტთ	ყჟ	ჟშ	უს	

ԳԻՄՆԱԿԱՆ ՎԵՐՆԻՔ Կարտული ანბანი				
ՀԷԹ	ԻՊԻ	ՏԻՄԻՐ	ԻԽՆ	ՔԺՑ
ՎԵԹ	ԿԿՅ	ՆՆՆ	ԸԸՅ	
ՊՅՅ	ՆՄԼ	ԶԸԾ	ԺԺԺ	
ԾԾԺ	ԺԺԺ	ՎԿՅ	ԲՄՖ	
ՊՊԵ	ԻԻՆ	ՓՓՓ	ՏՏՑ	
ԴԴՅ	ՏՏՏ	ԲԲԲ	ԿԿԿ	
ՆՆՆ	ՕՕՕ	ՈՈՈ	ԿԿՑ	
ԻԻԻ	ՄՄՄ	ՎՎՎ	Խխխ	
ԹԹԹ	ՎՎՎ	ՅՅՅ	ՄՄՄ	

ՓՆԻԹՕՒՆ ԶԵՎԵՆԻ
ՓՆԻԹՕՒՆ ԶԵՎԵՆԻ
Փառասիրտ շինչերս
Փարտաւել անձանի
ՔՅՏԵՂԵՆ ԵՆՅՅՆԻ

ԸՆԴՈՁ	ՆՄՈՑ	ՄԱՎԻՆԹ	ԻՆԻՍԵ	ՅԵՄԵՄԹ
ՎԳԿԵԾ	ԿՎԻԿԵ	ՆԵՆՆԵ	ԳԵՐԵԾ	
ԴՎԱԶՅԵ	ՆՆՍՈՒԼ	ԶԵՐԵԾ	ՄԱՎԻԹ	
ՇՅԾԸ	ՄԻՅՄԵ	ՎԻԿԵ	ԲԵՐԻՇ	
ԳՄԵԾ	ԻՆԻՆԵ	ՕՕՎԵԼ	ՏԵՂԵԾ	
ԳՎԵԾ	ՏՏՏՏ	ՎԻԿԵ	ԶԵՐԵ	
ՆՆՆՆ	ՕՕՍՍ	ԻՍՍԸ	ԳՎԻԿԵ	
ԻՐԻՆԵ	ՆՆՆՆ	ՎԵԿԵ	ՆՆՆՆ	
ՕՕՍՍ	ՎԻԿԵ	ՅԵՄԵ	ՆՆՆՆ	

ქ ა რ ტ ი ო ს უ ნ ჯ ყ რ ე ნ							
1	ა	ა	1	19	ტ	ტ	100
2	ბ	ბ	2	20	თ	თ	200
3	გ	გ	3	21	ყ	ყ	300
4	დ	დ	4	22	ვ	ვ	400
5	ე	ე	5	23	ზ	ზ	500
6	ვ	ვ	6	24	ძ	ძ	600
7	გ	გ	7	25	წ	წ	700
8	დ	დ	8	26	ჭ	ჭ	800
9	ე	ე	9	27	ც	ც	900
10	უ	უ	10	28	ჩ	ჩ	1000
11	ფ	ფ	20	29	ც	ც	2000
12	ქ	ქ	30	30	ძ	ძ	3000
13	შ	შ	40	31	წ	წ	4000
14	ჩ	ჩ	50	32	ჭ	ჭ	5000
15	ც	ც	60	33	ც	ც	6000
16	ძ	ძ	70	34	ჭ	ჭ	7000
17	წ	წ	80	35	ჭ	ჭ	8000
18	ჭ	ჭ	90	36	ც	ც	9000
				37	კ	კ	10000

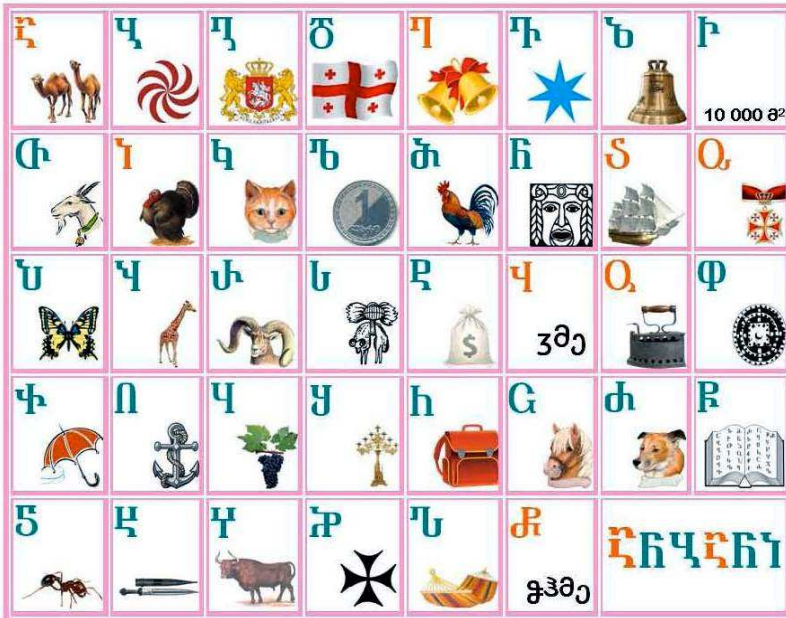
Փարսապար շնչահան

1	Էէ	էն	1	19	Ֆահ	փահ	100
2	Էց	ցէն	2	20	Նն	նէն	200
3	Էց	ցէն	3	21	Էը	ընն	300
4	Ծծ	ծան	4	22	Վլ	վն	400
5	Ղղ	ղն	5	23	Փփ	փփն	500
6	Դդ	դն	6	24	Փփ	փփն	600
7	Նն	նն	7	25	Ոո	ոն	700
8	Բբ	բն	8	26	Վլ	վն	800
9	Օո	ոն	9	27	Յյ	յն	900
10	Դդ	դն	10	28	Իի	ին	1000
11	Կկ	կն	20	29	Ըը	ըն	2000
12	Խո	ոն	30	30	Ժժ	ժո	3000
13	Ժժ	ժն	40	31	Բո	ոն	4000
14	Բն	նն	50	32	Շց	ցն	5000
15	Տտ	տն	60	33	Էլ	լն	6000
16	Օո	ոն	70	34	Կլ	կն	7000
17	Սս	սն	80	35	Ճճ	ճն	8000
18	Վլ	վն	90	36	Նո	ոն	9000
				37	Ճժ	ժո	10000

ქართული ანბანი							
1	ა	ან	1	19	არ	რაე	100
2	ბ	ბან	2	20	სს	სან	200
3	გ	გან	3	21	ტტ	ტარ	300
4	დ	დონ	4	22	ყყ	ყე	400
5	ე	ენ	5	23	ფფ	ფარ	500
6	ვ	ვინ	6	24	ქქ	ქან	600
7	ზ	ზენ	7	25	ლლ	ლან	700
8	ც	ცე	8	26	ყყ	ყარ	800
9	ძ	ძან	9	27	შშ	შინ	900
10	ჩ	ჩნ	10	28	ჩჩ	ჩინ	1000
11	ც	ცან	20	29	ცც	ცან	2000
12	ხ	ხლას	30	30	ძძ	ძილ	3000
13	ძ	ძან	40	31	წწ	წილ	4000
14	წ	წარ	50	32	ჭჭ	ჭარ	5000
15	ჭ	ჭე	60	33	ხხ	ხან	6000
16	ხ	ხონ	70	34	ჯჯ	ჯარ	7000
17	ქ	ქარ	80	35	ჯჯ	ჯან	8000
18	ყ	ყან	90	36	შშ	შაე	9000
				37	ჩჩ	ოქ	10000

Նպաստողա շիցաիդց
ՆսծսցՅՅՅ ճՆծսՆցծ

ჩე 	ყე 	ყე 	ძე 	ქე 	ქე 	ხე 	ჩე 10 000 ზ²
თმ 	ქე 	ხე 	ხმ 	თმ 	ჩე 	სა 	ოა
სუ 	ყი 	თი 	სს 	ღე 	ყი 3მე	ოა 	ფფ
ფი 	მი 	ყი 	ყე 	ჩე 	გე 	თი 	ჩე
ნე 	ღე 	ყი 	პჯ 	სუ 	ჩი გჰმე	ჩეყეჩეჩე	

Էձ 	Վձ 	Պձ 	Ծճ 	Պճ 	Խճ 	ՆՑ 	ԻՅ 10 000 մ ²
Ըտ 	Իո 	ԿՅ 	Մե 	Ժժ 	Ին 	ՏՁ 	Օո
ՍՅ 	Վյ 	Ժն 	Նն 	Է՞՞ 	ՎՅ 3ձ	Օյ 	Փց
Վյ 	Ու 	Վյ 	ՄՅ 	Ին 	Ըն 	Ժժ 	Է՞՞
Տ՞՞ 	Էն 	Կ՞՞ 	Խ՞՞ 	Մ՞՞ 	Խ՞՞ 93ձ	Է՞՞՞՞՞՞	

ჩეა 	ყებ 	ქუგ 	ბებ 	ქიე 	ქიოვ 	ხეზ 	ჩეც 10 000 ზ²
ტოთ 	ქიო 	ჩეკ 	ხოლ 	ბებ 	ჩეჩ 	საე 	ოაო
ხუბ 	ქიქ 	სიხ 	სის 	ჩეც 	ქიქ 3ბე	ოაუ 	ფფფ
ქიქ 	ოილ 	ქიყ 	ყეშ 	ჩეჩ 	ჩეც 	ბიბ 	ჩეწ
ხეჭ 	ჩეჩ 	ქიქ 	ჩეჭ 	ხუბ 	ჩეჭ გჰბე	ჩეჩ ჩებანი	

ტყვედრისაჲთა სჯულისა რესაყუა ტხატვრული საწყისი ასოები

საწყისი ასო — დიდი ზომის, ზოგჯერ მხატვრულად გაფორმებულ სასათაურო ასო, რომელსაც სწერენ წიგნის ტექსტი თავის, ნაწილის ან აბზევის დასაშწყისში. ჟართული “საწყისი” არის ლათინური “ინიციალის” შესატყვისი (*initialis* — საწყისი; *littera initialis* — საწყისი ასო).

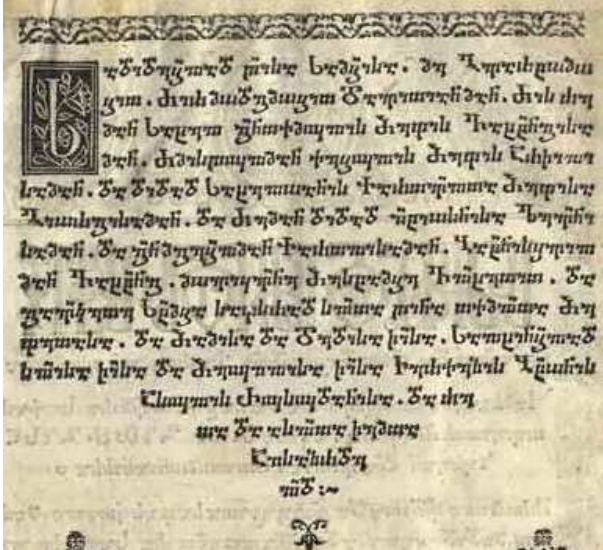
ჟველაზე მარტივ საწყის ასოს წარმოადგენს იმავე გარნიტურის მსხვილი კეგელის მუქი (ძალიან მუქი) სასათაურო ასო. ჟვემით მოყვანილია საწყისი ასოების ადგილმდებარეობის მაგალითები.

ჲ მბობენ, რომ ეს გაზი გამოგონილია ზნგლისში. საქართველო ამჟობინებს ჟექსპირს დედანში ან ტაჩაბლის და სასტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა ჟავშირს, ესაჭიროება სხვაგვარი დასავლური გამოცდილება. საქართველო, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ჟავშირი, უნდა იყოს ბოროტებისათვის დახურული სივრცე. ჲი რატომ გაზის გამოყენება ტბილისში იყო მკვლელობა.

ჲ მბობენ, რომ ეს გაზი გამოგონილია ზნგლისში. საქართველო ამჟობინებს ჟექსპირს დედანში ან ტაჩაბლის და სასტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა ჟავშირს, ესაჭიროება სხვაგვარი დასავლური გამოცდილება. საქართველო, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ჟავშირი, უნდა იყოს ბოროტებისათვის დახურული სივრცე. ჲი რატომ გაზის გამოყენება ტბილისში იყო მკვლელობა.

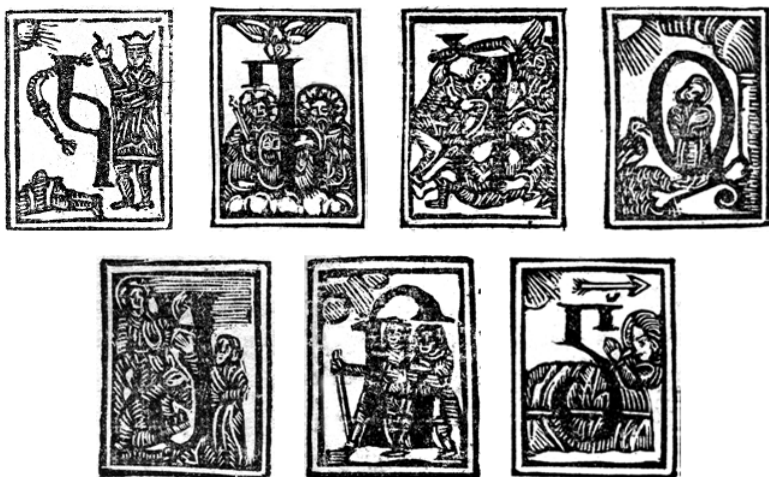
ჲ მბობენ, რომ ეს გაზი გამოგონილია ზნგლისში. საქართველო ამჟობინებს ჟექსპირს დედანში ან ტაჩაბლის და სასტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა ჟავშირს, ესაჭიროება სხვაგვარი დასავლური გამოცდილება. საქართველო, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ჟავშირი, უნდა იყოს ბოროტებისათვის დახურული სივრცე. ჲი რატომ გაზის გამოყენება ტბილისში იყო მკვლელობა.

ჩახატანგის სტამბაში 1709 წ. გამოცემული „სახარების“
საწყისი ასოები

Փշտանի ստամբոլի 1807 թ. ձեռագրի
„Մատենի“ սահմանի սկզբի

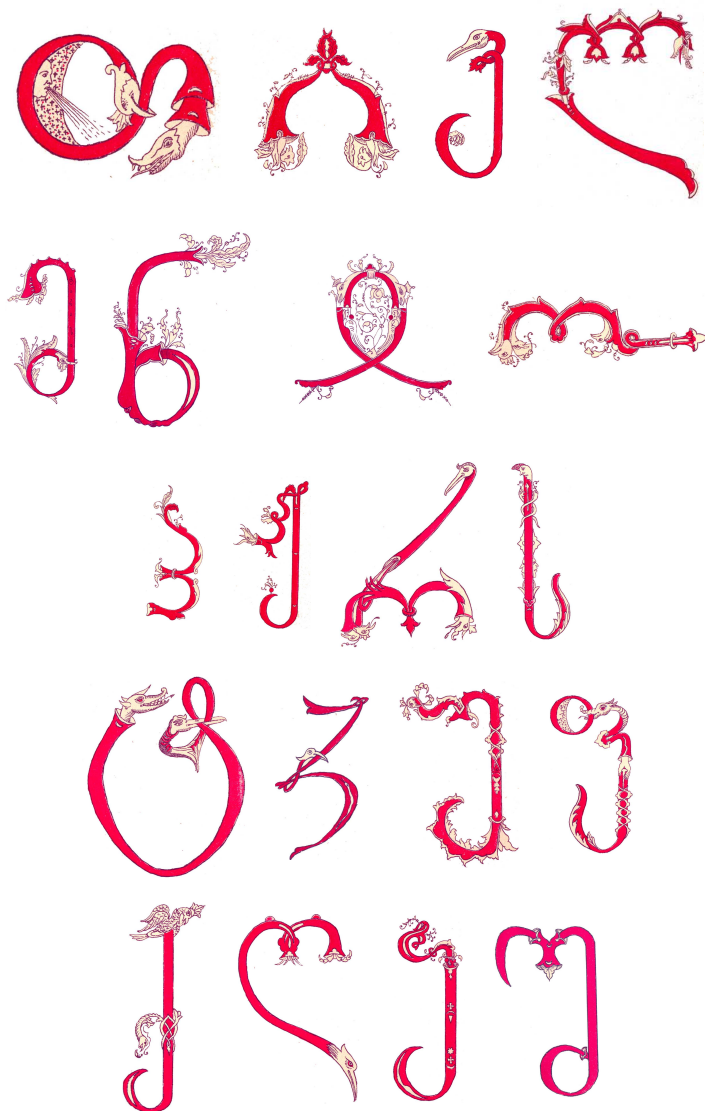

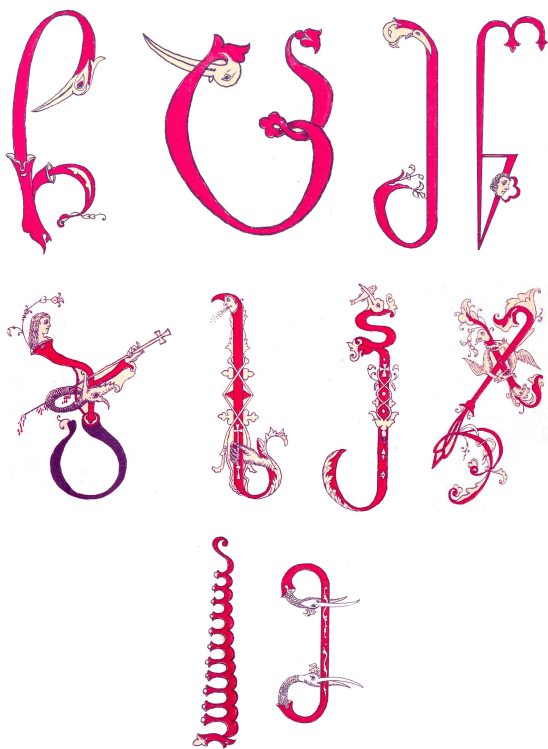
**ჩეხის (იმერეთი) სტამბაში 1811 წ. დაბეჭდილი „ჟამოკრებილ
სადღესასწაულოს“ საწყისი ასოები**

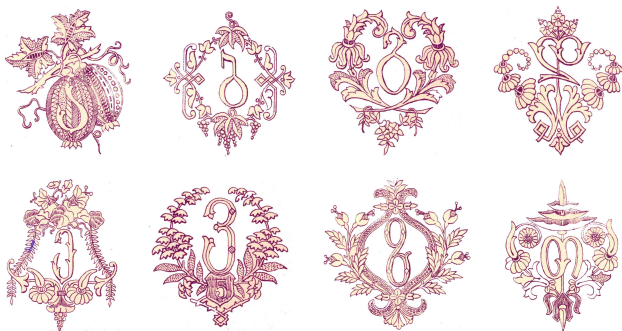
**ქარაასი ღრქიძემანდრიტის მიერ შექმნილი საწყისი ასოები,
გადმოცემული საფიელ ურისტავის მიერ 1883 წელს**

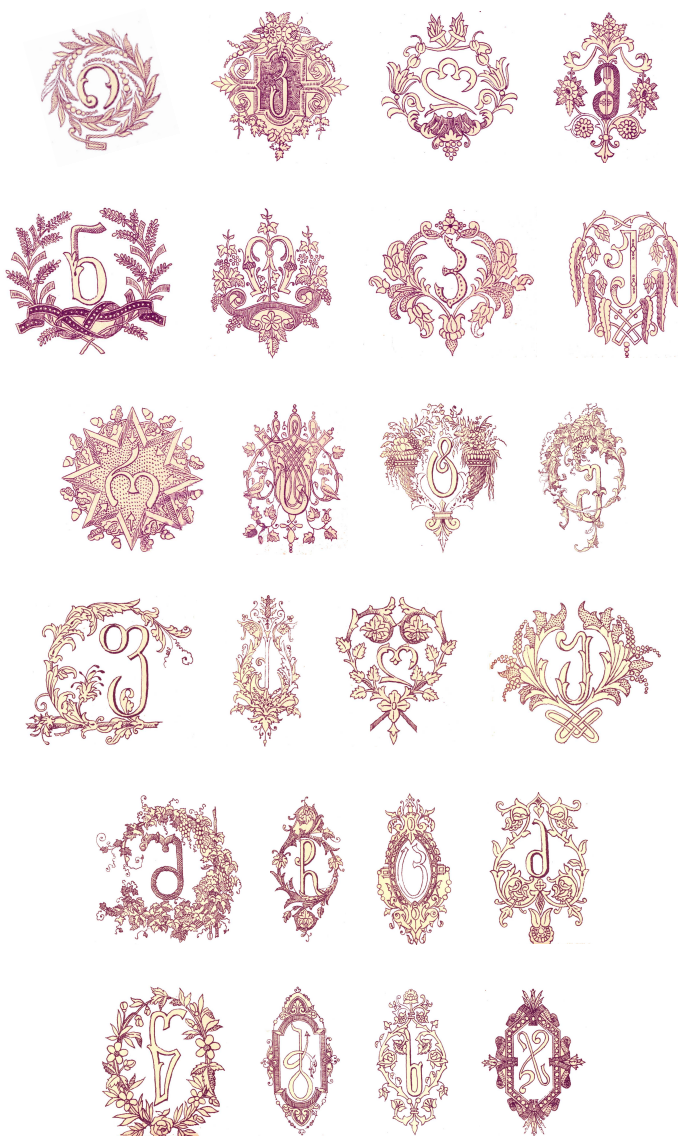

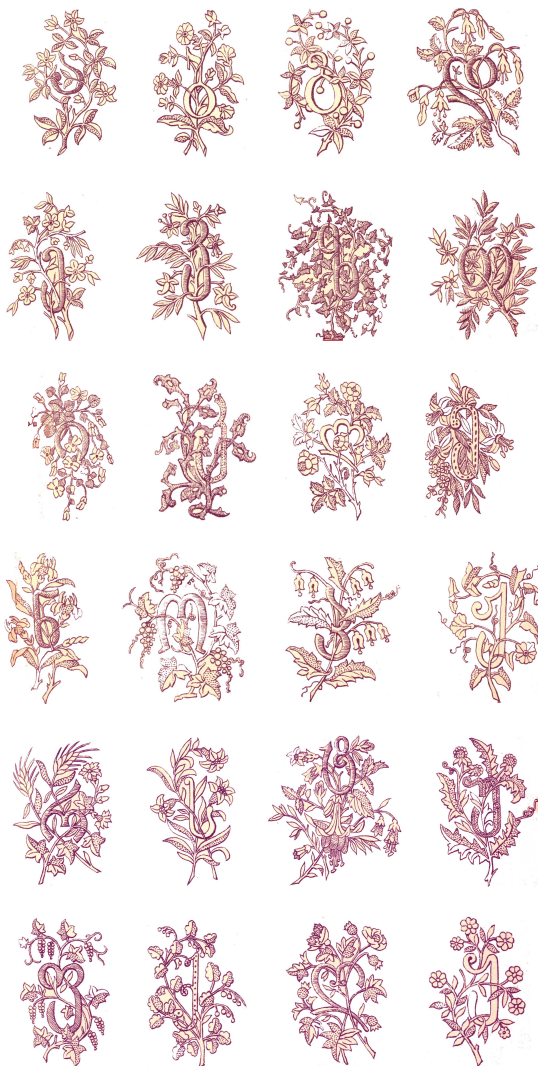

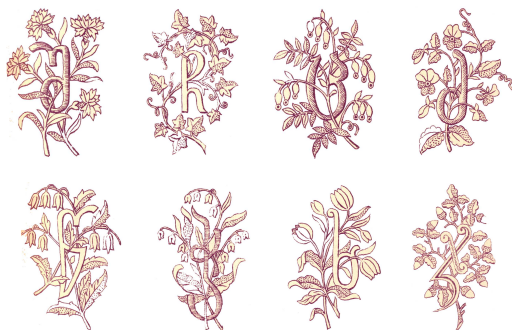
**მხატვრული საწყისი ასოები, შედგენილი
ჟ. ჩატიშვილის მიერ 1902 წელს**

**მხატვრული საწყისი ასოები, შედგენილი
ჟ. ჩატიშვილის მიერ 1902 წელს**

**ბერძნული საწიხის ასოები შუასაუკუნეობა
ქართულ ხელნაწერ წიგნებიდან**

ანის ოთხთავი,
12 ს.

ბლავერდის
ოთხთავი;
11 ს.

გელათის ოთხთავი,
11 ს.

დელათის
ოთხთავი,
11 ს.

ერუვის ოთხთავი,
12 ს.

კურთხევაი,
14 ს.

ჟღავერდის ოთხთავი;
11 ს.

ჭოქვის
ოთხთავი, 13 ს.

სათნობათა კიბე,
12 ს.

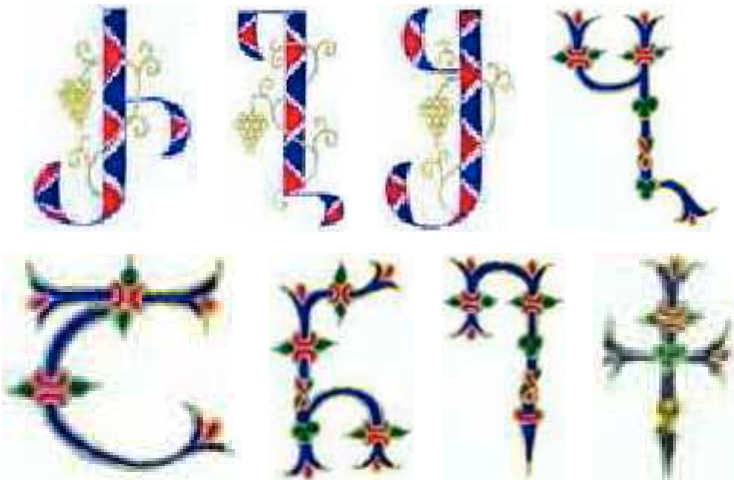
ოთხთავი.
1054 წ.

**საწყისი ასოები თანამედროვე კალიგრაფების ნამუშევრებიდან
ოთარ ტყველიძე**

Ծառու ծածկեր

ჭარხთაქართუ ხუთოუხუდოუ ჭართული კალიგრაფია

სიტყვა კალიგრაფია არის ბერძნული წარმოშობის და ქართულად ნიშნავს ლამაზად წერას (κάλλος — ლამაზი; γράφειν — წერა; κάλλιγραφία — ლამაზად წერა). ჭართულ სიტყვა ლამაზს მოეპოვება უამრავი სინონიმი. ჩამოვთვლი მარტო იმ ვარიანტებს, რომელიც შეიძლება გამოვიყენოთ კალიგრაფიის ქართული შესატყვისის შესაქმნელად: ლამაზი, კობტა, ტურფა, ნატიფი, ნარნარი. ყვსაბამისად ჩვენი ახალი ტერმინი შეიძლება იყოს ასეთი: ლამაზწერა, კობტაწერა, ტურფწერა, ნატიფწერა, ნარნარწერა. ჭმოირჩიეთ ნებისმიერი! ზე კი მიზანშეწონილად მიმანჩია **ნატიფწერა**.

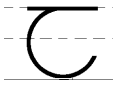
ჭართული ასოების სახეობები

ჭართული ტერმინი „მთავრული“ არის ლათინური „კაპიტალურის“ (*capitalis*) შესატყვისი (*caput* - თავი; *capitalis* - მთავარი; *littera capitalis* - ასომთავრული). ჭმ ტერმინით აღინიშნება არა მარტო გარკვეული ქართული ასოები, არამედ საერთოდ ნებისმიერი სტრიქონზედა დიდი ასოები სხვა დამწერლობებში.

სასტრიქონო პატარა ასოები სხვა დამწერლობებში.

	ქართული - “ნუსხური” ლათინური - “მინუსკული” სომხური - “ბოლორაგირი” რუსული - “სტროჩნიე”
---	--

ნუსხური

	ქართული - “მთავრული” ლათინური - “მაგუსკული” სომხური - “ერკათავირი” რუსული - “პროპისნოდ”
---	--

მთავრული

“**ნუსხური**”. ჭმ ტერმინით აღინიშნება არა მარტო ქართული სასტრიქონო კუთხოვანი ასოები, არამედ საერთოდ ნებისმიერი

“**ბურსივი**” ნიშნავს სწრაფწერას, გაკრულ ხელს. ჭერმინები “**მხედრული**”, “**სწრაფწერა**” და “**გაკრული ხელი**” არიან სინონიმები. ჭნუ ქართული ტერმინი “**მხედრული**” არის ლათინური “**კურსივის**” შესატყვისი (*cursus* - სირბილი, დინება; *cursivus* - რომელიც გარბის; *littera cursiva* - ასო, რომელიც გარბის (მხედრული ასო). ჭერმინით “**მხედრული**” აღინიშნება არა მარტო ქართული

სასტრიქონო მრგვლოვანი ასოები, არამედ საერთოდ ნებისმიერი კურსივი, სწრაფწერა, გაკრული ხელით შესრულებული ასო სხვა დამწერლობებში.

	ქართული - "მხედრული" ლათინური - "კურსივი" სომხური - "შხავირი" რუსული - "სკოროპისი"
---	---

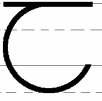
მხედრული

„*ჰაპიტელი*“, „*კაპიტელური ასოები*“ - მთავრული ასოს მოხაზულობის და ნუსხური ასოს ზომის სასტრიქონო ასოები. ჰმ ტერმინის ქართული შესატყვისია „მცირე მთავრული“ (*caput* - თავი; *caputellum* - პატარა თავი).

	ქართული - "მცირე მთავრული" ლათინური - "კაპიტელი"
---	---

მცირე მთავრული

ქართული ტერმინი „*სასათაურო*“ არის ლათინური „*სატიტულო*“ შესატყვისი (*titulus* - სათაური). ჰმ ტერმინით აღინიშნება მთავრული მოხაზულობის ასო, რომლის ზომა არის კეგელის ზომისა.

	ქართული - "სასათაურო" ლათინური - "სატიტულო"
---	--

სასათაურო

სასათაურო, მთავრული, მცირე მთავრული, ნუსხური, მხედრული ასოები

ჰსლა შევთანხმდეთ იმაზე, თუ რა არის კალიგრაფია. კალიგრაფია არის თავისუფალ სტილში დაწერილი ასოები.

ხოგადად ასოები არის ორი სახის:

ჰკედური (ასომთავრულ/ნუსხურ/მხედრული);

ჰალიგრაფიული (გამარტივებული ასომთავრული/მხედრული)

ჰკედური ასოები ფორმით, ასოს სხვადასხვა ელემენტების ზომით, (სიმაღლით, სიგანით და ა. შ.) არიან *სტატიკურები*. სხვადასხვა გარნიტურის ასოები განსხვავდებიან მხოლოდ „ჩაცმულობით“ — შტრიხების სიგანით, ნაჭდევების ფორმით ან მათი არსებობით ან არარსებობით და ა. შ. ჰსოს ჩონჩხი კი რჩება უცვლელი.

ჰალიგრაფიული ასოები კი არიან *დინამიურები* სხვადასხვა ელემენტების ზომით, ფორმით და ა. შ. ჰს ასოები არიან დაწერილნი *თავისუფალ სტილში*.

ჴანსხვავება ბეჭდურ და კალიგრაფიულ ასოებს შორის:

ჴეჭდური ასოები	კალიგრაფიული ასოები
<p>ზხატება; სტატიკური, მკაცრად შეზღუდული სტილი; ღმ ასოებით იწერება დიდი მოცულობის ტექსტები (წიგნები და ა. შ.);</p> <p>ღს ასოები შეზღუდულია მკაცრად თავის ფორმებში, ამიტომ მათში არ ვლინდება გადამწერის არავითარი სული. ჩიგნების გადამწერის სული ვლინდება წიგნის დაკაბადონებაში და საწყისი ასოების შექმნაში, ე. ი. იმაში, რაშიც ის არის თავისუფალი.</p>	<p>იწერება; შინამიური, თავისუფალი სტილი; ღმ ასოებით იწერება მცირე მოცულობის ტექსტები (სიგელები, დიპლომები, მოწმობები, მისალოცი ბარათები, მიპატიუების ბარათები და ა. შ.); ღმ ასოებში ვლინდება დამწერის შინაგანი სამყარო, სული, ხასიათი, განწყობა.</p>

სასტამბო ბეჭდური ასოები

სასათაურო

სატექსტო

მთავრული

სასტრიქონო

მცირე მთავრული

ჩუსხური

მხედრული

თეთრი

სასტამბო ხელნაწერი ასოები	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>აბგ</p>	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>აბგ</p>	

სასტამბო ხელნაწერი ასოები	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>თეთრი</p>	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>თეთრი</p>	

სასტამბო ხელნაწერი ასოები	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>აბგ</p>	
<p>თანცალკევებული</p> <p>შთავრული</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>აბგ</p>	

<p>ქვედა ხელნაწერი ასოების მაგალითი</p>	
<p>შთავრული</p> <p>აბგდევგზთი კლმნ ძოჲჟრ სტკუფჟქღყმრცძწჭხჯჳ</p>	
<p>სასტრიქონო</p> <p>აბგდევგზთი კლმნ ძოჲჟრ სტკუფჟქღყმრცძწჭხჯჳ</p>	
<p>აბგდევგზთი კლმნ ძოჲჟრ სტკუფჟქღყმრცძწჭხჯჳ</p>	

სწორედ ასეთი ასოებით იწერება კალიგრაფიული სახის ნაწარმოებები

ჩვემთ მომყავს ქართული და ლათინური ასოების შედარებითი ტაბულა. შეგ მგონია, ამ ტაბულიდან კარგად ჩანს ქართული ასოების არსი.

ზათინური და ქართული ასოების იდენტურობა	
შთავრული	
DA WAR EINMAL EIN BAUER, DER HATTE EINEN SOHN VON SECHZEHN JAHREN, DER DOCH NOCH NIEMALS IN DER STADT GEWESEN WAR. ALS NUN DER SOHN	დავითი, აბა უს დან უნდავითი- დავითი. სავითიანი. სავითიანი- დავითი, დავითიანი უს ვითიანი დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი.
შვიტი შთავრული	
DA WAR EINMAL EIN BAUER, DER HATTE EINEN SOHN VON SECHZEHN JAHREN, DER DOCH NOCH NIEMALS IN DER STADT GEWESEN WAR. ALS NUN DER SOHN VERLANGTE, MIT DEM VATER DORTHIN ZU	დავითი, აბა უს დან უნდავითი- დავითიანი. სავითიანი. დავითიანი დავითიანი უს ვითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი.
ჩუბიანი	
Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun der Sohn verlangte, mit dem Vater dorthin zu gehen, bekam er die	დავითიანი, შთავრული უს ვითიანი დავითიანი. სავითიანი. დავითიანი დავითიანი უს ვითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი.
შვიტიანი	
Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun der Sohn verlangte, mit dem Vater dorthin zu gehen, bekam er die Erlaubnis, und so gingen sie	დავითიანი, შთავრული უს ვითიანი დავითიანი. სავითიანი. დავითიანი დავითიანი უს ვითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი.
დავითიანი	
Da war einmal ein Bauer, der hatte einen Sohn von sechzehn Jahren, der doch noch niemals in der Stadt gewesen war. Als nun	დავითიანი, შთავრული უს ვითიანი დავითიანი. სავითიანი. დავითიანი დავითიანი უს ვითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი დან დავითიანი.

დავითიანი (დავითიანი) დამოუკიდებელი საგანია ბოლო, მეზუთე, უს ვითიანი დამოუკიდებელი ასოები. შთავრული სხვა სახის ასოებს კი ჰქვიათ საშვიტიანი დამოუკიდებელი.

დავითიანი კონკრეტული მონაწილეებს უნდა მოეთხოვოს წერა ასომთავრული/შვიტიანი ასოებით. დამოუკიდებელი არ იქნება არავითარი დამოუკიდებელი! დამოუკიდებელი იხმარება ორთოგრაფიული დანიშნულებით. უს ვითიანი დამოუკიდებელი: ასომთავრულით იწერება ახალი წინადადების პირველი სიტყვის პირველი ასო და აგრეთვე საკუთარი და პირადი სახელები.

დავითიანი ასოებით არ შეიძლება იწერებოდეს წიგნები (მრავალ ათეულ- და ასეულ გვერდებიანი ტექსტები), რადგან მათი კითხვა-დობა დაბალია. წიგნები იწერება (იბეჭდება) „ბეჭდური“ ასოებით.

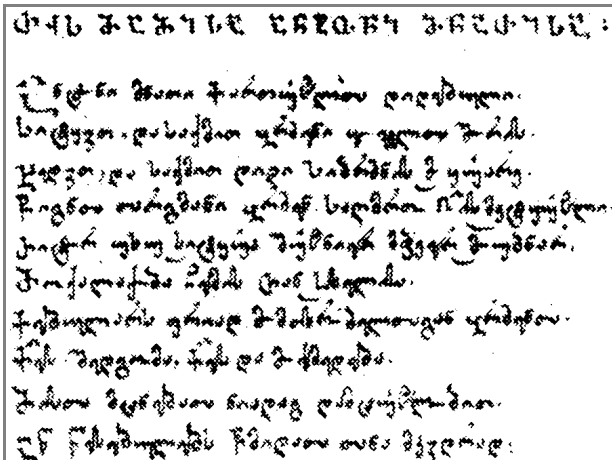
ვალიგრაფიული ასოებით იწერება მოკლე (ნახევარ-, ერთ გვერდია-ნი) ტექსტები: სიგელები, დიპლომები, მილოცვები, მიპატიუების ბარათები და ა. შ.

ვალიგრაფია არის ხელით, ლამაზად დაწერილი ტექსტი. შა თქმა უნდა, შეიძლება ხელით დაწერილი ასოებისგან შევქმნათ კომპლუტერული საშრიფტო გარნიტური. უამოვა ძალიან ლამაზი ტექსტი, მაგრამ ეს არ იქნება კალიგრაფია. უს იქნება თავისუფალსტილიანი ასოებით აკრეფილი ტექსტი.

წრავითარი აზრი არა აქვს წიგნების წერას ხელით, მით უმეტეს კალიგრაფიული ასოებით. ჩიგნის ტექსტი იკრიფება სასტამბო საშრიფტო გარნიტურებით. შიდი მოცულობის ტექსტის წაკითხვა ასეთი ასოებით ძალიან ძნელია და თვალების დამღლელი.

შაუშვებელია სარწმუნოებრივი ხასიათის ტექსტების (ფსალმუნები, ლოცვები და ა. შ.) დაწერა კალიგრაფიული ასოებით — ეს ნიშნავს მათი შინაარსის დაკნინებას. წსეთი ტექსტები იწერებოდა წიგნებში და თანაც მთავრულ/წუსხური ასოებით.

ქართული კალიგრაფიული წერის ნიმუშები

წსტონ ჰავრატონი. „ჩვიბილსიტვიბობა“. შადაწერილია 1768წელს
შიორგი ჩლექსი-შეხსიშვილის მიერ

Երկուստեքս հարևա զմեզ հաղածութեան յարգանքս
ն հիմնա : 1800 : ԻԿ : ԿԵ :
Կողմս Գրեթեղան իմն հղատ : ԱՄԻ : ԿՅԹ :

Ընդմեջ իմն ինքնուրուի Յարմարան : Ինչպիսի
Փայտի : Նախորդս Գրեթեղան : Կողմս : Կողմս :
Նախորդս Գրեթեղան իմն : Կողմս : Կողմս :
նախ :
Ընդմեջ հարմարան : Կողմս : Կ :

Ճշտութեան զարմարան Յարմարան : Կողմս : Կողմս :
Յարմարան Յարմարան : Կողմս : Կողմս :

Կողմս Յարմարան Յարմարան Յարմարան : Կողմս : Կողմս :
նախ զարմարան Յարմարան : Կողմս : Կողմս :
Յարմարան : Կողմս : Կողմս :

Ընդմեջ Կողմս Յարմարան „Կողմս Յարմարան“ Կողմս Յարմարան (1800 թ.)

ԳՐԵԹԵԼԵՆ ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :
ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ : ԿՅԹԵԼԵՆ :

Ընդմեջ Կողմս Յարմարան „Կողմս Յարմարան“ Կողմս Յարմարան 1795 թվականից հետո

ქართული ქსოვილწერის ნიმუშები

ქსოვილწერა — დეკორატიული ხელწერა, რომელიც ჰკრავს სტრიქონს განუწყვეტელ ორნამენტში.

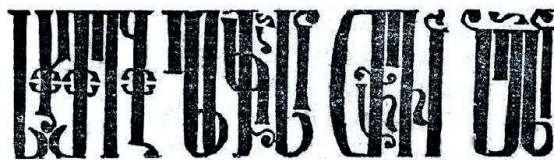
„სამხეთ და სამღვლო სახარება“. 1709 წ.

„სამღლო და სამღვლო სამოციქლო“ 1709 წ.

„იბაკონი უფლისა ჩუენისა ჯესო ჭრისტესი“. 1709 წ.

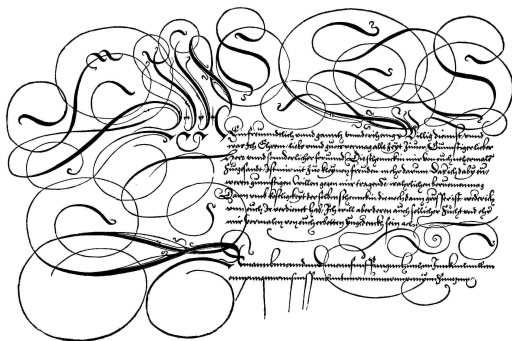
„სახარება შარკოზისი. თავი პირველი“

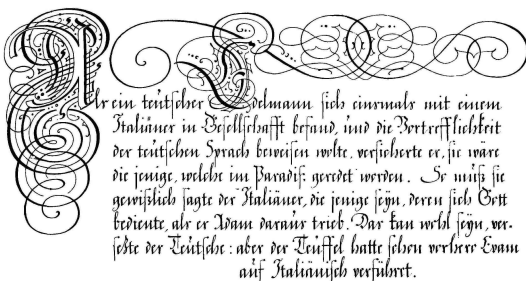
„წიგნი წიგნილსიტყვაობა“. 1768 წ.

„წიგნილსიტყვაობა“. შარი ჭროსეს ხელწერა

URBANN WISS. Գըղծօժ, 1562.

MICHAEL BAURENFELD. Իըղծնծըղծօ, 1716

JOHANN CHRISTOPH ALBRESHT. Էըղծնծըղծօ, 1766

To the Right Honourable the
Lord Mayor, and Court of Aldermen,
Of the City of London.

A B C D E F G H I

To the Honble the Sub-Governor,
Deputy-Governor, and Directors of
the South-Sea Company.

J K L M N O P Q R

To the Honourable the
Governor, Deputy-Governor, and Directors
Of the Bank of England.

S T U V W X Y Z

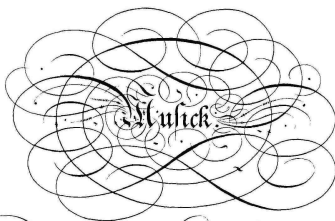
Invented, & Written by Joseph Champion,
Master of the Boadina School, in
King's Head-Court, St. Paul's Church-Yard.

JOSEPH CHAMPION. ԽՅԵԹՅՈՒՆ, 1743

THE SECOND PART OF
An Essay in Writing,
Exemplified in the several Hands, and Forms of Capitals;
With a grand piece of German Text, and
A new set of Running-Hand Capitals, & Examples, &c.
WRITTEN
By the late eminent Mr. John Bland
And carefully Copied from his actual Manuscripts, found in the Collections of the Curator.
J. HOWARD London SCULPT.

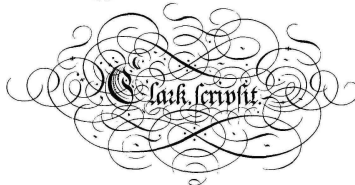
Printed, for J. Bland, by Robert Dugdale, Stationer, and Engraver, in St. Paul's Church-Yard.

JOHN BLAND. ԽՅԵԹՅՈՒՆ, 1760

*Musick the sweetest Gift our Heaven:
And Jests severest Rage doth cure:
Musick, our softest Pain to Ease,
And wake desires that slumber please.
Our Sings below it doth improve,
And antedate the Bliss above.*

*What ravishes the Soul what charms the Ear,
Is Musick, thro' various Paths it goes
Beauty is Musick too, the in Disguise
See how to teach the Ear it strikes the Eyes
The Music hearing such as in a place
We only can admire, but cannot Hear.*

RICHARD CLARK. შორტსმუტი, 1758

*Spem locat in Te Domine,
Qui novit Tua quod fines
Ois carat, nomen adorat
pys. Et precibus bonorum
T ego novum ferre melos
Rege, Qui manibus Caelos*

*Et mare, terramq; creavit
Bonis undique decoravit
Qui miserator, miserum
obliviscitur haud, verum
Et angustias perdit atroces,
Et sensim Juvat ope voces.*

*Misero i adipe me, Postquam dolos domo,
Nunc tuas parat tumens Cunctis facinore gentes
Nona Patri Superum. Cunctarum Domino rerum*

*Ad ista et jam Captus, Passus rebus ambatur,
Nephas fallitur Arte, jactans per sola vulga morte
Unigena gratia Nato, Divus Pneumatique, sacro*

RICHARD DANIEL. 'ხონდონი, 1664

Քցրմանօ. Մց-19 Ն. ճանանշլօ

Herzliche
Glückwünsche
zum Neuen Jahre

Rechnung

Rechnung

ქმირ ჟურჯანაძის ნაშრომები

შახვენი

ხალიგრაფიის აღდგენის დღევანდელი ცდები მომაგონებს სიარულს სრულ სიბნელეში. ჩვენ არ ვიცით ასომთავრული და ნუსხური ასოები და ვერც კი ვცნობთ მათ. ჯმ პირობებში, კალიგრაფიის ხელოვნების რომელ აღდგენაზეა ლაპარაკი?

ჩიგნების (სახარების, ფსალმუნების, პოემების) და საერთოდ დიდი მოცულობის ტექსტების ხელით გადაწერას არა აქვს არავითარი აზრი. ჯსეთი ტექსტები უნდა აიკრიფოს კომპიუტერული საშრიფტო გარნიტურების მეშვეობით.

ხალიგრაფიული ასოებით დაწერილი ტექსტი იკითხება ძნელად. ჯსეთ ტექსტს აქვს არა შინაარსობრივი, არამედ ესთეტიკურ-მხატვრული მნიშვნელობა

ჯრ არის გამორიცხული, რომ კალიგრაფიული ხელოვნების აღსადგენად ჩვენ უნდა გავიაროთ ძველი წიგნების გადაწერის საფეხური თუნდაც იმიტომ, რომ შევეჩვიოთ ასომთავრულ-ნუსხური ასოების წერას და თვით მათ გარჩევასაც. ჭაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ეს არის კალიგრაფიის აღდგენის პროცესის ერთ-ერთი საფეხური, და არა ბოლო მიზანი.

ღა კიდევ! ჭართული კალიგრაფიის აღდგენის პროცესის საწყისი და უმთავრესი საფეხურია ქართული ხელნაწერი წიგნების ელექტრონული ვერსიების დამზადება (მათი სკანირება და PDF-ფორმატში გადაყვანა). ღა შემდეგ ამ უდიდესი სიმდიდრის მოთავსება ინტერნეტში, რომ ნებისმიერ მსურველს შეეძლოს მათი ნახვა და შესწავლა.

ღს, რომ ჭელნაწერთა ჭროვნულ ცენტრში ეს სიმდიდრე არის ჩამარხული და არავის არა აქვს შესაძლებლობა ცალი თვალით მაინც შეხედოს მათ, არ უწყობს ხელს არც ჩვენი ანბანის (ასომთავრულ-ნუსხურის) სრული სახით შესწავლას, არც კალიგრაფიის აღდგენას, არც ჩვენს წარსულთან გაწყვეტილი კავშირის აღდგენას და არც მრავალ სხვა რამეს. ჯსეთი სიმდიდრე გინდა გქონია, გინდა არა.

ღვივე ეხება ქართულ პირველნაბეჭდ და ძველნაბეჭდ წიგნებსაც. ოფრო სწორად, 1629-1866 წლებში გამოცემულ წიგნებს. ჯმ წიგნების რაოდენობა არც თუ ისე დიდია.

ქართული ძველნაბეჭდი წიგნების რაოდენობა	
ჟამოცემის წელი	წიგნების რაოდენობა
1629-1705 წწ.	4
1709-1722 წწ.	23
1737-1744 წწ.	37
1749-1800 წწ.	82
1800-1867 წწ.	353
შთლიანად 1629-1867 წწ.	სულ 499

ღრა მგონია, რომ 500 წიგნის ელექტრონულ ვერსიაში გადაყვანა წარმოადგენდეს დიდ სიძნელეს. ჰმ სიიდან უმთავრესია 1629-1818 წლებში გამოცემული წიგნები — 146 ცალი. საწყის ეტაპზე რომ დამზადდეს ეს წიგნები, იქნება ძალიან კარგი და სასარგებლო ყველასათვის.

თა საჭიროა ასევე უბრალო ხელნაწერების (წერილები, სიგელები, ბრძანებულებები და ა. შ.) ელექტრონული ვერსიების დამზადება, რადგან მათში, ალბათ, მოიპოვება კალიგრაფიის (ქსოვილწერის, ხვეულწერის) მრავალი ნიმუში.

ერთი სიტყვით, ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, რა არის შექმნილი ჩვენი წინაპრების მიერ, რომ შევითვისოთ ეს ყველაფერი და განვაავითაროთ. ჰმჟამად კი ჩვენ და ჩვენი წერილობითი საგანძური ვართ მოწყვეტილები ერთმანეთისაგან.

სუიდიური ჩრდილოეთი ხელნაწილი
პირველი ქართული სასტამბო შრიფტი

1628 წელს სტეფანო საოლინისა და ნიკიფორე ურბახის (ნიკოლოზ ურუბაქიძე-ხოლოყაშვილის) მიერ დამზადდა პირველი ქართული სასტამბო შრიფტი, რომლითაც 1629 წელს დაიბეჭდა „ჩართული-იტალიური ლექსიკონი“ და „ჩართული ანბანი ლოცვებითურთ“.

1643 წელს სომხეთში ამავე შრიფტით დაიბეჭდა მრანცისკო-მარია ტაჯიოს „ჩართული გრამატიკა“. მ.-ტ. ტაჯიო შვიდი წლის განმავლობაში იმყოფებოდა საქართველოში სომხის საპის დავალებით ქართული ენის, დამწერლობის და გრამატიკის შესასწავლად. ღმ წიგნის მეორე გამოცემა გამოვიდა 1670 წ.

ანგდეგზჭთიკლმნდოჯყრ
სტყუფქღუშჩტძწჭხკჯჭყ

სტეფანო საოლინის და ნიკიფორე ურბახის პირველი ქართული სასტამბო შრიფტი (1628 წ.)

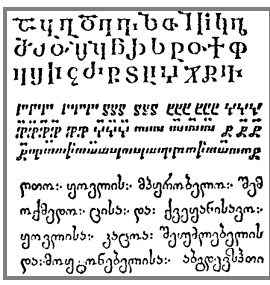
ტხედრული ასოების ელემენტების მოხაზვის თანმიმდევრობა და მიმართულება. „ჩართული-იტალიური ლექსიკონი“. სომხი, 1629

პირველი ქართული ნაბეჭდი წიგნი: სტეფანო საოლინი, ნიკიფორე ურბახი. „ჩართული-იტალიური ლექსიკონი“. სომხი, 1629 წ.

ტე-17 ს. 80-ან წლებში მეფე ღრჩილ II უკავშირდება ღმსტერდამის ბურგომისტრს ნიკოლა ღიტცენს და შვედ მეცნიერს, დიპლომატ ღოჰან ყპარვენგელფერდს,

ხოლო მათი მეშვეობით ღმსტერ-
დამში მოღვაწე სახელგანთქმულ
ასოთმქანდაკებელს ტიკლომ ღო-
ტვალუმ ღიმშ, რომელსაც დაავა-
ლა ქართული სასტამბო შრიფტის
დამზადება. ღრჩილის მიერ შედ-
გენილი ქართული ასოების ნიმუ-
შების გამოყენებით 1687 წელს
ტიკლომ ღიმშა ჩამოასხა ახალი
ქართული შრიფტი, რომელიც შე-
იცავდა ასომთავრულ, ნუსხურ და
მხედრულ ასოებს. ღმ შრიფტით
1705 წ. ტოსკოვში აიწყო და დაი-
ბეჭდა „შავითნი“.

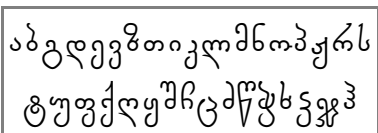

ტიკლომ ღოტვალუმ ღიმშის მიერ
დამზადებული ქართული შრიფტი
(ღმსტერდამი, 1687 წ.)

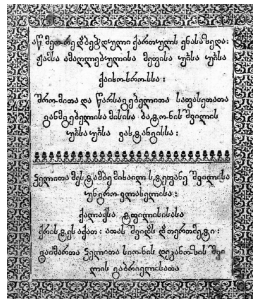

ღრჩილ მეფის მიერ ტოსკოვში
გამოცემული „შავითნი“. 1705 წ.

ტე-18 ს. დასაწყისში ღახტანგ
VI ღილახეთიდან მოიწვია მესტამ-
ბე ტიხაელ ღშტვანოვიჩი (ტიხა-
ილ ღილახი, ცნობილი ქართველი
მოღვაწის ღნთიმოზ ღვერიელის
მოწაფე). ტბილისში ტტკვრის პი-
რას, თავისი სასახლის ახლოს,
მოაწყო სტამბა და შეუდგა წიგნ-
ების გამოცემას. ღმ სტამბაში 1709
წ. დამზადდა საქართველოში
პირველი ნაბეჭდი წიგნი «სახარე-
ბა». ღმავე წელს გამოიცა «შა-
ვითნი» და «სამოციქულო». ღს
წიგნები დაიბეჭდა ტიხაელ ღშტ-
ვანოვიჩის (სტეფანიშვილის) მი-
ერვე დამზადებული შრიფტით.
1712 წ. კი განხორციელდა „ღეფ-
ხისტყაოსანის“ პირველი გამოცე-
მა.

ტიხაელ ღშტვანოვიჩის სასტამბო შრიფტი
(1708 წ.)

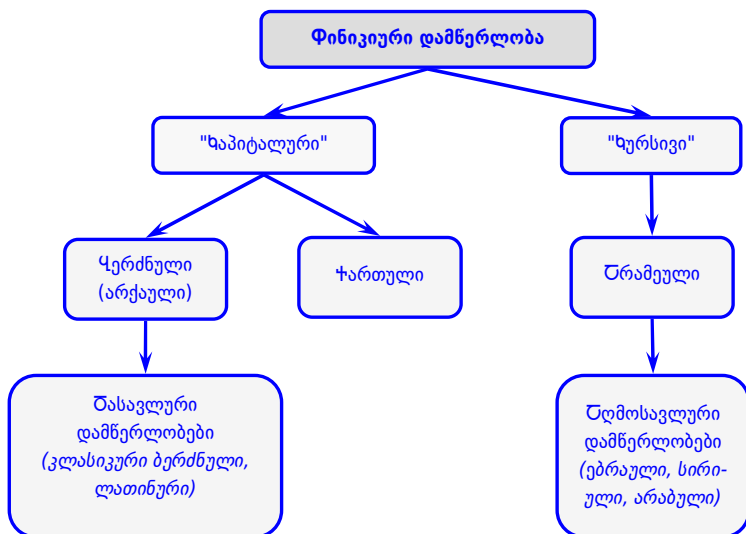

შავითნი. ღელიხი, 1711.
ტავფურცელი

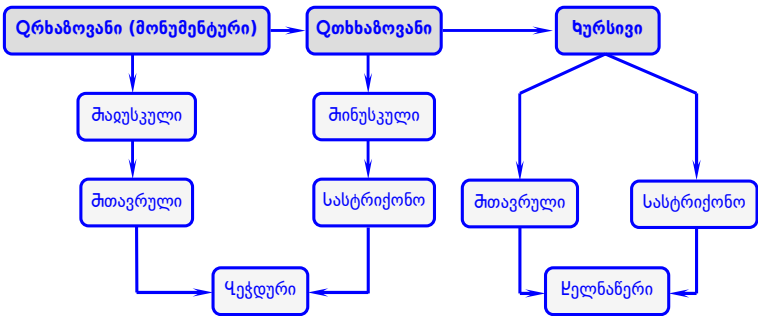
ქართული უნივერსიტეტის უმაღლესი სკოლა ქართული უნივერსიტეტის გაუმჯობესება

ქართული უნივერსიტეტის გაუმჯობესების მიზნით ჩასატარებელია შემდეგი ღონისძიებები: ასოციაციური და ნუსხურის აღდგენა, სასტრუქტო ასოციაციის პროპორციების შეცვლა, ახალი სამართლო გარნიტურების შექმნა. ასოციაციური და ნუსხურის აღდგენის აუცილებლობას განაპირობებს ის ფაქტი, რომ ქართული დამწერლობა განეკუთვნება ე. წ. „ევროპული“ დამწერლობების რიგს. ჰქვიათ გამომდინარე, ქართულ დამწერლობას ახასიათებს ისეთივე თვისებები, როგორც ამ რიგის დანარჩენ დამწერლობებს — კერძოდ, მთავრული და სასტრუქტო ასოციაციის არსებობა.

ღრამეულ დამწერლობას საფუძვლად დაედო ფინიკიური დამწერლობის „კურსივი“. სწორედ ამით არის განპირობებული „ევროპული“ და „აზიური“ დამწერლობების გრაფიკის მკვეთრი განსხვავება.

დინჯიაძის უნივერსიტეტის უმაღლესი სკოლა
ჩინური დამწერლობების შექმნის შიგნით სქემა

“Проспектив” ზემოთხსენებულ რუსულ ფონტში
 ყალიბდები უნდა იქნას შეცვლილი
 “ქრონოლოგიური” და მხედრობის ასოების გრაფიკის
 ბუნებრივი განვითარების ზოგადი სქემა

შომდევნო გვერდებზე განლაგებულია „ვეროპული“ ანბანები შექმნის ქრონოლოგიური წესით. (ხვითოეულ ანბანში, გარდა სლავურებისა, მოცემულია ხუთი სახის ასო: მთავრული, ნუსხური, მხედრული და ორი ხელნაწერი — მთავრული და სასტრიქონო. ყოველ ტაბულაში კი ასოები დალაგებულია სამ ჯგუფად: მთავრულ-ნუსხურები, მთავრულ-მხედრული და ხელნაწერ ასოების ჯგუფში მთავრულ-სასტრიქონოები.

ჟერმანული

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

А В С Д Е Ж З И Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч

а б в г д е ж з и й к л м н о п р с т у ф х ц ч

ზათინური

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

А В С Д Е Ф Г И Й К Л М Н О П Р С Т У В Х Ц Ч

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

ქართული დამწერლობა, როგორც დამწერლობის „ევროპული“ სისტემის წარმომადგენელი, ნვითარდებოდა ასეთივე მიმართულებით.

„ტხედრული“ (ანუ კურსივი, ანუ გაკრული, ანუ სწრაფწერა) ჩამოყალიბდა მე-8 საუკუნეში და მე-11 საკუნისთვის ფართოდ გავრცელდა საკანცელარიო, დიპლომატიურ და სავაჭრო მიმოწერაში.

ტე-14 ს. იწყება მთავრული და ნუსხური ასოების ერთდროული ხმარება სხვადასხვა დანიშნულებით. ეს, რომ მე-18 საუკუნისთვის მკვეთრად იყო გამიჯნული მთავრული და ნუსხური ასოების ხმარება, ნათლად ჩანს ჯოანე ჭატონიშვილის „ჩალმასობიდან“:

“... თავნი, ანუ მუხლნი, ანუ პერიოდნი დაიწყებოდენ ნივნითა ასომთავრულითა ანუ მისვე დიდითა ასოთი. ... აგრეთვე ყოველნი ტაიპნი შაირთანი დაიწყებინ ასომთავრულითა ანუ დიდის ასოთი. ... ყოველნი სახელნი და ნაცუალსახელნი მალალოთა გუამთა ჯერ არიან დანყებად ასომთავრულითა. ... ყოველნი სახელნი კაცთა, ხელოსანთა, ქალაქთა, მდინარეთა, მეტალოთა, ხეთა და ცხოველოთა აღწერასა შინა ანუ ისტორიათა სათანადო არს ასომთავრულითა დანყებად ...”

ტე-19 ს. მთავრული ასოების ხმარება ქართულ დამწერლობაში წავიდა მრუდე გზით. ცნობილია, რომ გაზეთმა „წიროებამ“ 1866 წელს ხმარებაში შემოიღო მხედრულებისგან დამზადებული მთავრული ასოები. ღმის შედეგად მთავრული ასოები დამახინჯდა, მაგრამ მთავრული ასოების ხმარების ორთოგრაფიული წესი მაინც ვერ იქნა მიღებული.

ეს, თუ რა მოხდა, ნათლად ჩანს ქვემოთ მოყვანილ ტაბულებიდან.

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ძ თ რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ ჭ ჭ ჭ შ
ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ძ თ რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ ჭ ჭ ჭ შ

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ძ თ რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ ჭ ჭ ჭ შ
ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ძ თ რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ ჭ ჭ ჭ შ

“კახეთ „წიროების“ მიერ შემოღებული ცრუ მთავრული ასოები

ღზლა კი ვნახოთ, თუ რა მოხდებოდა, სხვა დამწერლობებს რომ ევლოთ ამავე გზით. ღსეთი განვითარების შემთხვევაში ამ დამწერლობებში ბეჭდური და ხელნაწერი ასოები არ უნდა განსხვავებულიყვნენ ერთმანეთისაგან. იქნებოდა ერთიანი, ხელნაწერი მოხაზულობის ასოები. ჟ. ი., ხელნაწერის საფუძველზე შექმნილი ასოები შეასრულებდნენ ბეჭდური ასოების ფუნქციას. ზუსტად ასეთი მდგომარეობა გვაქვს ამჟამად ქართულ დამწერლობაში. ღმ შემთხვევაში მივიღებდით შემდეგს.

ა ბ გ დ ე ვ ზ ჸ ა ბ გ დ ე ვ ჸ
 ა ბ გ დ ე ვ ჸ ა ბ გ დ ე ვ ჸ

ყიფორი რიფორის რიფორიღა ყიფორი ვეამქაყყიღყ
 ყიფორი ანბანის სავარაუდო შესადლო განვიტარებ

ა ბ ც დ ე ვ ზ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ
 ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ

ზარხალო რიფორის რიფორიღა ყიფორი ვეამქაყყიღყ
 ზარხალო ანბანის სავარაუდო შესადლო განვიტარებ

ა ბ გ დ ე ვ ზ ჸ ა ბ გ დ ე ვ ჸ
 ა ბ გ დ ე ვ ჸ ა ბ გ დ ე ვ ჸ

სამღალო რიფორის რიფორიღა ყიფორი ვეამქაყყიღყ
 სამღალო ანბანის სავარაუდო შესადლო განვიტარებ

ა ბ ც დ ე ვ ზ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ
 ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ

ჭარხალო რიფორის რიფორიღა ყიფორი ვეამქაყყიღყ
 ჭარხალო ანბანის სავარაუდო შესადლო განვიტარებ

ღიღების ზმარების ზოგადი პრინციპი „ვეროპულ“ დამწერლობებში	
ყიფორი ასოები	შარვრული (მაღესკული)
	ჩესხური (მინესკული)
ჩელნაწერი ასოები	ღურსივი

ჭარხთული დამწერლობის გრაფიკა ბუნებრივად რომ განვიტარებუ-
 ლიყო, დღისათვის მივიღებდით შემდეგ შემდეგ:

ღ ყ ვ ზ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ
 ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ

ყიფორი რიფორი
 ყიფორი ასოები

ღ ყ ვ ზ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ
 ა ბ ც დ ე ვ ჸ ა ბ ც დ ე ვ ჸ

ჩარხალო რიფორი
 ჩარხალო ასოები

ქართული ასოების ხმარების ზოგადი პრინციპი	
ჴეჭდური ასოები	<i>ძთავრული (ასომთავრული)</i>
	<i>სასტრიქონო (ნუსხური)</i>
ჴელნაწერი ასოები	<i>ძთავრული (გამარტივებული ასომთავრული) სასტრიქონო (მხედრული)</i>

სწორედ ასეთი მიმართულებით უნდა განვითარებულიყო ქართული დამწერლობის გრაფიკა!

ძატომ არ განსხვავდება დღევანდელ ქართულ დამწერლობაში ბეჭდური და ხელნაწერი ასოები? იმიტომ, რომ თანამედროვე ასოები ფაქტიურად წარმოადგენენ ხელნაწერ ასოებს, რომლებიც იხმარება ბეჭდურის სახით. **ჴ. ი.**, მათი უფრო მეტად გამარტივება (რაც წარმოადგენს ხელნაწერი ასოს არსს) შეუძლებელია.

ანდა ითქვას, რომ მხედრული სასტამბო შრიფტად პირველად შემოიღეს იტალიელმა კათოლიკე მისიონერებმა მე-17 ს. დასაწყისში, რის შედეგადაც ამ წესმა თანდათან მოიკიდა ფეხი. **იმ** იტალიელს ქართული ასოების ბუნებრივი განვითარება კი არ აიგტერესებდა, არამედ კათოლიკური სარწმუნოების განვითარება საქართველოში, რასაც ხელი უნდა შეეწყო ბეჭდვამ ხალხისათვის გასაგები ასოებით.

ძათგრამ რაც მოხდა, მოხდა! **ჴვენი** ამოცანაა გამოვნახოთ სწორი გზა და ამიერიდან ვიაროთ ამ გზით.

ღღვისათვის **ჴვენ** მოგვეპოვება ქართული ასოების სამი ნაირსახეობა: მთავრული და ორი სასტრიქონო: კუთხოვანი (ნუსხური) და მრგვლოვანი (მხედრული).

ქართული ასოების ისტორიული კლასიფიკაციები		
1.	მრგვლოვანი	ჴუთხოვანი
2.	მთავრული	ჴუსხური
3.	ძათაღუსკული	ძათინუსკული
4.	მთავრული	ჴუსხური

სასტრექონო ასოების კლასიფიკაციის შესადლო ვარიანტები			
1.	ბუთხოვანი ნუსხური	შრგვლოვანი ნუსხური	
2.	ჩუსხა კუთხოვანი	ჩუსხა მრგვლოვანი	
3.	ბუთხოვანი ნუსხა	შრგვლოვანი ნუსხა	

ჭართული ასოების თანამედროვე კლასიფიკაცია			
1.	შთავრული	სასტრექონო	
		ჩუსხური	შხედრული
2.	შთავრული	სასტრექონო	
		ბუთხოვანი	შრგვლოვანი
3.	შთავრული	ჩუსხური	შხედრული

შემდეგ სურათებში ნაჩვენებია ის მიმართულება, რომლითაც ამიერიდან უნდა განვითარდეს ქართული დამწერლობის გრაფიკა!

ჩ ყ ო ც ო უ რ ხ ბ ც ო ნ ბ ხ ზ ჩ ნ ო, ს ყ თ ს რ ყ ო, ფ ხ ი ყ ყ ხ ც თ რ ნ მ ყ ზ ს მ
ქ ყ ვ ბ ი რ ზ ტ თ ი ლ მ ჩ ნ ა ა ა ყ მ ხ რ ი ა დ ყ ი ი ყ ხ რ მ ტ ყ ვ ყ ა ჯ ა მ ტ

*ყივშასო ღაქთღაროწო რსაიყო
ყეჭდური კუთხოვანი ასოები*

ჩ ყ ო ც ო უ რ ხ ბ ც ო ნ ბ ხ ზ ჩ ნ ო, ს ყ თ ს რ ყ ო, ფ ხ ი ყ ყ ხ ც თ რ ნ მ ყ ზ ს მ
ა ბ გ დ ე ვ ზ თ თ ი კ ლ მ ნ დ ო პ რ ს ტ ჯ უ ფ ქ ლ ყ შ ნ ც ძ რ ჭ ხ ჯ ჯ ჯ მ

*ყივშასო შხეცოთაროწო რსაიყო
ყეჭდური მრგვლოვანი ასოები*

ც ვ ლ უ რ ხ ბ ც ო ნ ბ ხ ზ ჩ ნ ო, ს ყ თ ს რ ყ ო, ფ ხ ი ყ ყ ხ ც თ რ ნ მ ყ ზ ს მ
ა ბ გ დ ე ვ ზ თ თ ი კ ლ მ ნ დ ო პ რ ს ტ ჯ უ ფ ქ ლ ყ შ ნ ც ძ რ ჭ ხ ჯ ჯ ჯ მ

*ყივშასო რსაიყო
ყელბაწერი ასოები*

Ֆուտბոլի օրենքի հավելումներ

„Վերոնոլի“ ամբողջական հավելումներ 2									
Վերոնոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի	Ֆուտբոլի
Aa	Աա	Աա	Աա	Աա	Աա	Աա	Աա	Աա	Աա
Bb	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ	Բբ
Гг	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ	Գգ
Δδ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ	Դդ
Ee	Եե	Եե	Եե	Եե	Եե	Եե	Եե	Եե	Եե
Zz	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ	Զզ
Hh	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը	Ըը
Θθ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ
Ii	Իի	Իի	Իի	Իի	Իի	Իի	Իի	Իի	Իի
Kk	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ	Կկ
Λλ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ	Լլ
Mμ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ
Nν	Նն	Նն	Նն	Նն	Նն	Նն	Նն	Նն	Նն
Ξξ	Ճճ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ	ՃՃ
Oo	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ
Ππ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ
Pp	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք
Σξ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ	Տտ
Tt	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ	Թթ
Υυ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ	Մմ
Φφ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ
Xχ	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք	Քք
Ψψ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ	Փփ
Ωω	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ	Օօ

ჩართული შრიფტის გაუმჯობესება

შრიფტების ერთიანი განვითარების მანუალებელი ტაბულა																			
უკრძნული				სათინური				ჩართული				სომხური				სუსული			
უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული		უკრძნული	
მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული	მათრული	უკრძნული
A	ა	ა	ა	A	ა	A	ა	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ	Ⴀ
B	ბ	ბ	ბ	B	ბ	B	ბ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ	Ⴁ
Г	გ	გ	გ	Г	გ	Г	გ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ	Ⴂ
Δ	დ	დ	დ	Δ	დ	Δ	დ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ	Ⴃ
E	ე	ე	ე	E	ე	E	ე	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ	Ⴄ
Z	ზ	ზ	ზ	Z	ზ	Z	ზ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ	Ⴅ
Θ	თ	თ	თ	Θ	თ	Θ	თ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ	Ⴆ
H	ჰ	ჰ	ჰ	H	ჰ	H	ჰ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ	Ⴇ
I	ი	ი	ი	I	ი	I	ი	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ	Ⴈ
K	კ	კ	კ	K	კ	K	კ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ	Ⴉ
Λ	ლ	ლ	ლ	Λ	ლ	Λ	ლ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ	Ⴊ
M	მ	მ	მ	M	მ	M	მ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ	Ⴋ
N	ნ	ნ	ნ	N	ნ	N	ნ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ	Ⴌ
Ξ	ჲ	ჲ	ჲ	Ξ	ჲ	Ξ	ჲ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ	Ⴍ
Π	პ	პ	პ	Π	პ	Π	პ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ	Ⴎ
Ϡ	ჟ	ჟ	ჟ	Ϡ	ჟ	Ϡ	ჟ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ	Ⴏ
Σ	ჭ	ჭ	ჭ	Σ	ჭ	Σ	ჭ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ	Ⴐ
T	ტ	ტ	ტ	T	ტ	T	ტ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ	Ⴑ
Υ	ყ	ყ	ყ	Υ	ყ	Υ	ყ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ	Ⴒ
Φ	ფ	ფ	ფ	Φ	ფ	Φ	ფ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ	Ⴓ
X	ქ	ქ	ქ	X	ქ	X	ქ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ	Ⴔ
Ψ	ღ	ღ	ღ	Ψ	ღ	Ψ	ღ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ	Ⴕ
Ω	ო	ო	ო	Ω	ო	Ω	ო	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ	Ⴖ

ჭარხთალო ყხოფრის ვეაქჯაყისიყე

ჭართული ანბანის განლაგების სქემა (თარაზული)									
ჩ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
რ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	ო
ი	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
რ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
ო	პ	ჟ	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ
ქ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
მ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
რ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჭ									
ძ									
ჭ									

ჭართული ანბანის განლაგების სქემა (თარაზული)									
ჩ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
რ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	ო
ი	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
რ	ყ	ყ	თ	ჟ	ჩ	წ	ტ	ც	
ო	პ	ჟ	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ
ქ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
მ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
რ	ს	რ	ყ	ო	ფ	ყ	ნ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჩ	ც	ძ	წ	წ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ჭ									
ძ									
ჭ									

ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)		
ღ	ჟ	ა
ყ	ყ	ბ
რ	ყ	გ
წ	წ	დ
ჩ	ჩ	ე
ც	ჩ	ვ
ც	ხ	ზ
ც	ც	ძ
ც	თ	თ
ი	ო	ი
ე	ე	კ
ხ	თ	ლ
ტ	შ	მ
ნ	ჩ	ნ
ს	ა	დ
ო	ა	ლ
უ	ა	პ
ყ	ყ	შ
ტ	მ	რ
ს	ს	ს
ე	ე	ტ
ყ	ყ	წ
ო	ყ	უ
ფ	ფ	ფ
ჩ	ჩ	ქ
ი	ი	ღ
ყ	ყ	ყ
ყ	ყ	შ
ხ	ხ	ჩ
ც	ე	ც
ტ	ქ	ქ
რ	თ	წ
ს	ყ	ჭ
ე	ე	ხ
ყ	ყ	წ
ჟ	ჯ	ჯ
უ	თ	კ
ჟ	□	ჭ

ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)				
ღ ჟ ა	ი ი ი	ს მ რ	ჩ ჩ ჩ	ჟ ტ ჟ
ყ ყ ბ	ე ე კ	ს ს ს	ც ც ც	
რ ყ ვ	ხ თ ლ	ე ე ტ	ტ ტ ტ	
წ წ დ	ტ შ მ	ყ ყ წ	რ თ წ	
ჩ რ ე	ჩ ჩ ჩ	ო ყ უ	წ ც ჭ	
ც რ ვ	ა ა დ	ფ ფ ქ	ე ე ხ	
ც ხ ზ	ო ა ლ	ი ი ლ	ყ ყ ჭ	
ც ც ზ	უ ა პ	ყ ყ ყ	ჟ ჟ ჟ	
ც თ თ	ყ ყ ქ	ყ ყ შ	უ თ ჰ	

სასტრიქონო ასოების პროპორციების შეცვლის აუცილებლობა

შთავრული ასოების უხმარებლობის გარდა არის კიდევ ერთი მიზეზი იმისა, რომ ქართული ნაბეჭდი ტექსტი არის ძალიან უფერული და თვალისდამღლევი. ეს არის სასტრიქონო ასოების „წვრილმანობა“. ჭართული ასოები არიან გაცილებით უფრო პატარები („წვრილმანები“) იგივე ზომის (კეგელის) ბერძნულ-ლათინურ-სომხურ-რუსულ ასოებთან შედარებით.

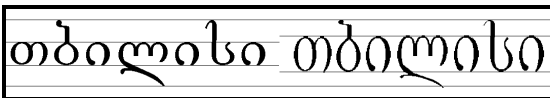
სატომ არის ეს ასე? ხეში აზრით, ეს მოხდა მაშინ, როდესაც 137 წლის წინათ მხედრული ასოები დაამახინჯეს და მათგან გააკეთეს ე. წ. სატიტულო ორნამენტული ასოები. სათა სატიტულო ასოები გამოუსულიყვნენ შედარებით დიდი და ისინი მკვეთრად განსხვავებულიყვნენ სასტრიქონო ასოებისგან (მოხაზულობით ხომ ისინი არ განსხვავდებიან), ამ სასტრიქონო ასოების სიმაღლე ოდნავ შეამცირეს. ყესაბამისად შემცირდა ასოს შუატანი. ესოს შუატანი შეეფარდება ასოს სიმაღლეს, როგორც 1:2 და არა 1:1,5, როგორც ეს „ევროპულ“ დამწერლობებშია. ეს სხვაობა ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან ასოს ოპტიკურ „სიდიდე“ ჰქმნის სწორედ შუატანი.

წსოების რაოდენობა ზომის მიხედვით სხვადასხვა დამწერლობებში						
	შუატანის	ხედატანის	ყვედატანის	შთო, ტანის	სულ	
ყერძნული	12	3	7	4	26	
ხათინური	13	8	5	-	26	
ჭართული	ხუსხური	9	8	15	6	38
	შხედრული	5	16	14	3	38
სომხური	6	10	17	6	39	
სუსული	28	2	3	-	33	

შუატანის ასოების რაოდენობა		
ყერძნული	50%	
ხათინური	50%	
ჭართული	ხუსხური	30%
	შხედრული	15%
სომხური	20%	
სუსული	80%	

საქმის გამოსასწორებლად საჭიროა, რომ ახალ სტამბურ შრიფტებში სასტრიქონო ასოებს გაეზარდოს შუატანი იმდენად, რომ მთავრული ასოს სიმაღლე აღემატებოდეს მას მხოლოდ 1,5-ჯერ. ესავე დროს მოხდება სასტრიქონო ასოების ტოლმეტობის შემცირება, რაც გააუმჯობესებს

სებს საერთო სურათს. ჩსეთი ასოებით აწყობილი ტექსტი იქნება გაცილებით მსხვილი და ადვილად საკითხავი.

სასტრიქონო ასოების შუატანის გაზრდა

ჩხალი საშრიფტო გარნიტურების შექმნის აუცილებლობა

წღევანდელი ქართული საშრიფტო მეურნეობა ითვლის ათიოდე სამშრიფტო გარნიტურს (რუსულში რამდენიმე ასეულია, ლათინურში უფრო მეტი — დაახლოვებით ოცი ათასი). ჩითოლ გარნიტურში არის ერთი ან ორი (იშვიათად — სამი) ნაირსახეობა. ჩთავრულების და ნუსხურების აღდგენის შემთხვევაში მათი რაოდენობა შეიძლება გაიზარდოს ასამდის.

ერთი გარნიტურის სრული კომპლექტის ნაირსახეობების რაოდენობა გაცილებით აღემატება იმას, რაც იქნა შექმნილი ქართული ნაბეჭდი წიგნის განვითარების 385 წლის მანძილზე. ჩეორიულად შეიძლება შეიქმნას ქართული სასტამბო შრიფტის სულ ცოტა 171 გარნიტური (ე. ი. $171 \times 80 = 13680$ ნაირსახეობა).

რ ვ ლ უ რ უ ხ რ ტ ი ნ ხ ზ ბ ნ ს ო უ ყ ტ ს რ ყ ო ფ ზ ი ყ ყ ხ გ ბ რ ნ ყ უ რ უ ს კ
რ ყ ვ უ ი ო უ რ ტ ი ნ ხ ზ ბ ნ ს ო უ ყ ტ ს რ ყ ო ფ ზ ი ყ ყ ხ გ ბ რ ნ ყ უ რ უ ს კ
ა ბ გ დ ე ვ ზ მ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ვ უ ფ ქ ლ ყ შ ნ ც ძ წ ზ ხ კ ჯ შ შ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 % № ³ ´ ² * - . : ; , ' „ “ » ? ! \$ () [] { } / \ + - = ± ≠ ≈ < >

ჩსონიმნების სრული კომპლექტი

რ ვ ლ უ რ უ ხ რ ტ ი ნ ხ ზ ბ ნ ს ო უ ყ ტ ს რ ყ ო ფ ზ ი ყ ყ ხ გ ბ რ ნ ყ უ რ უ ს კ
რ ყ ვ უ ი ო უ რ ტ ი ნ ხ ზ ბ ნ ს ო უ ყ ტ ს რ ყ ო ფ ზ ი ყ ყ ხ გ ბ რ ნ ყ უ რ უ ს კ
ა ბ გ დ ე ვ ზ მ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ რ ს ტ ვ უ ფ ქ ლ ყ შ ნ ც ძ წ ზ ხ კ ჯ შ შ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 % № ³ ´ ² * - . : ; , ' „ “ » ? ! \$ () [] { } / \ + - = ± ≠ ≈ < >

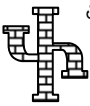
საშრიფტო გარნიტურის სტრუქტურა ყველური ასოები (სულ 200 ვარიანტი)									
	მთავრული		ძვ. მთავრული		ნუსხური		ძბედრული		
	სწორი	შასრილი	ს წ ო რ ი	შასრილი	სწორი	შასრილი	სწორი	შასრილი	
ძალ. ნათელი	ძ.ჭ.								
	ჩ.ჩ.								
	წ.წ.								
	ჭ.ჭ.								
ჩათელი	ძ.ჭ.								
	ჩ.ჩ.								
	წ.წ.								
	ჭ.ჭ.								
ჩახვერ. მუქი	ძ.ჭ.								
	ჩ.ჩ.								
	წ.წ.								
	ჭ.ჭ.								
მუქი	ძ.ჭ.								
	ჩ.ჩ.								
	წ.წ.								
	ჭ.ჭ.								
ძალიან მუქი	ძ.ჭ.								
	ჩ.ჩ.								
	წ.წ.								
	ჭ.ჭ.								

შასკვნა

- ქართული ნაბეჭდი ტექსტის მკვეთრი გაუმჯობესებისთვის საჭიროა:
- 1). მთავრული და ნუსხური ასოების აღდგენა და მათი ყოველდღიური ხმარება. მთავრული ასოების მეშვეობით მოხდება საკუთარი და პირადი სახელების გამოყოფა ტექსტიდან; აგრეთვე ამ ასოებით აღინიშნება ახალი წინადადების დასაწყისი წერდილის და სხვა სასვენნიშნების შემდეგ.
 - 2). სასტრიქონო ასოების პროპორციების შეცვლა (ასოს შუატანის სიმადლის გაზრდა).
 - 3). მხალი საშრიფტო გარნიტურების შექმნა.

ჭარხთაყო უქსათრქათო ღერუქნბერხო ბე რუთათრქიურე ქართული ეროვნული კალენდარი და წელთაღრიცხვა

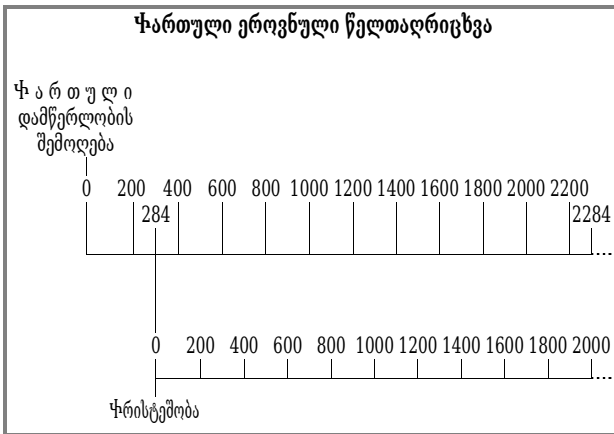
ართველები უძველეს დროში სარგებლობდნენ მთვარის კალენდრით, რომელიც შემდეგში შეიცვალა მზის კალენდრით. ძვ. წ. 412 წ. შეიქმნა ქართული ანბანური დამწერლობა და ქართული წარმართული კალენდარი, რომლის თანახმადაც წელიწადში იყო 30-30 დღიანი 12 თვე. ძველებს ჰქონდათ თავიანთი ძველი ქართული სახელწოდებები. ბე-12 თვის ბოლოს მოდიოდა 5 (ნაკიან წელიწადში კი 6) დამატებითი დღე.

წელიწადის თვეები (ფრენხილებში მოცემულია ნაკიანი წელიწადის რიცხვები)		
I	ზხალწლისა	19.VIII — 17.IX.
II	სთვლისა	18.IX — 17.X.
III	ღირისკინი	18.X — 16.XI.
IV	ღირისდენი	17.XI — 16.XII.
V	ზპანი (ზპნისი)	17.XII — 15.I.
VI	სარწუნისი (სურწუნისი)	16.I — 14.II.
VII	ბირკანი	15.II — 16.III.(15.III)
VIII	ზგრიკა	17.III.(16.III) — 15.IV.(14.IV)
IX	ზარდობისა	16.IV.(15.IV) — 15.V.(14.V)
X	ზარიალისა	16.V.(15.V) — 14.VI.(13.VI)
XI	ძიბისა	15.VI.(14.VI) — 14.VII.(13.VII)
XII	ზველთობისა	15.VII.(14.VII) — 13.VIII.(12.VIII)
	ზამატებითი დღეები	14.VIII.(13.VIII) — 18.VIII

ძვ.წ. მე-4 საუკუნეში საქართველო გაერთიანდა ერთ სახელმწიფოდ. ძვ. წ. 303 წ. ფარნავაზის მიერ მეფის ტიტულის მიღების შემდეგ საფუძველი ჩაეყარა პოლიტიკურად დამოუკიდებელ ქართულ ეროვნულ სახელმწიფოს. ბრავალ რეფორმებთან ერთად ფარნავაზმა განახორციელა ზოგადსახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის რეფორმებიც. ღერძოდ, ძვ. წ. 284 წელს შემოღებულ იქნა მზის უძრავი წელიწადის სრულიად სახელმწიფო ერთიანი კალენდარი და ეროვნული ქართული წელთაღრიცხვა (შეიქმნა კი კალენდარი ძვ. წ. 412 წელს). შემოღებულ იქნა სახელმწიფო ქართული ენა, სრულიად სახელმწიფო ქართული

დამწერლობა და საფუძველი ჩაეყარა ქართულ მწიგნობრობას (დამწერლობის შექმნის თარიღია ძვ. წ. 412 წელი).

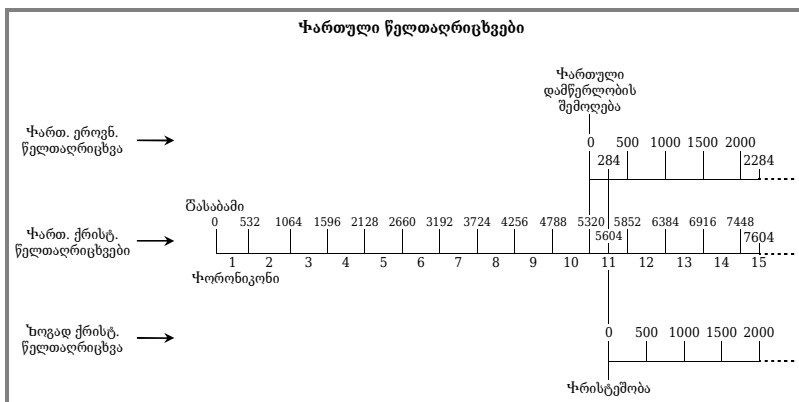
ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის სისტემის ამოსავალი წერტილია **325 წელს** ჩატარდა **ჩიკვის** საეკლესიო კრება, რომელმაც პასქალური დღესასწაულის გამოსათვლელად მიიღო 532 წლიანი "დიდი ინდიქტიონი". **532 წელი** საფუძველად დაედო სხვადასხვა ქრისტიანული ერის წელთაღრიცხვას, მათ შორის ქართულს. ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვის დასაბამი (ძვ. წ. 284 წ.) საფუძველად დაედო ქართულ ქრისტიანულ წელთაღრიცხვასაც: **5320 წ. + 284 წ. = 5604 წ.** ქართულ **შასაბამიდან**, ანუ **ჩრისტეშობის წელი**.

ჩრისტეშობიდან 1995 წლის 19 აგვისტოს დაიწყო ქართული **შასაბამითის** ახალი **LXXVII (77-ე) საუკუნე, ანუ 7600 წელი!** შესაბამისად, ჩრისტეშობიდან 2011 წელი უდრის **7615 წელს ქართულ შასაბამიდან!**

ღვ. წ. 1313 წ. დაიწყო მე-14 მოქცევა, რომელიც დამთავრდა 1844 წ. ტომდევნო 1845 წელს კი დაიწყო მე-15 მოქცევა. ტომასადამე, ღრის-ტემობიდან 2011 წ. უდრის **167 წელს ღორიკონით!**

წელთაღრიცხვის სისტემები	
შასაწეი	წელთაღრიცხვის სახელწოდება
ღართული ანბანის შემოღებიდან	ხბერული (ღართული) წელთაღრიცხვა (იბ. ქარ.) წ.)
შასაბიდან	შასაბის წელთაღრიცხვა (დას. წ.)
ღორიკონი	ღორიკონული წელთაღრიცხვა (ქორ. წ.)
ღრისტემობიდან	ღხალი წელთაღრიცხვა (ახ. წ.)

ღრთიერთ გადასვლის წესები წელიწადის გამოთვლისას

ღადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე

284 წ. + წელი ღრისტემობიდან (1 იანვრიდან 18 აგვისტომდე)
 284 წ. + წელი ღრისტემობიდან + 1 წელი (19 აგვისტოდან 31 დეკემბრამდე)

ღადასვლა ქართულ კალენდრიდან საერთაშორისოზე

ღართული წელი — 284 წ. (16 აპნისიდან 5(6) დამ. დღემდე)
 ღართული წელი — 284 წ. — 1 წელი (1 ახალწლისიდან 15 აპნისამდე)

ჟანვარი-სექტემბერი კალენდრიდან ქართულ წესდებებში

5604 წ. + წელი ჟანვარიდან	(1 იანვრიდან 18 აგვისტომდე)
5604 წ. + წელი ჟანვარიდან + 1 წელი	(19 აგვისტოდან 31 დეკემბრამდე)

ჟანვარი-სექტემბერი კალენდრიდან სანაწარმის წესდებებში

ქართული წელი — 5604 წ.	(16 აპრილიდან 5(6) დამ. დღემდე)
ქართული წელი — 5604 წ. — 1 წელი	(1 აპრილიდან 15 აპრილამდე)

ქართული ჟანვარი-სექტემბერი წლის გამოთვლა

წელი ჟანვარი-სექტემბერი (მე-15 მოქცევა) = წელი ჟანვარიდან — 1844 წ.

შეიქმნა, ჩვენი ეროვნული საგანძურის, ქართული ეროვნული წესდებ-
აღრიცხვის სისტემის და აგრეთვე ქართული ქრისტიანული წესდებ-
აღრიცხვის სისტემების (წესდებიდან და ჟანვარი-სექტემბერი) და ქართული
ეროვნული კალენდრის აღდგენა, და მათი პარალელური ხმარება ზო-
გადქრისტიანულ წესდებადასთან და სანაწარმის კალენდარ-
თან ერთად, გაამდიდრებს ჩვენს წარმოდგენას საკუთარ ისტორიაზე.
შეიქმნა ჩვენი მოგვეცემა საშუალება 19 აგვისტოს ვიზეიმოთ ქართული
წესდების მოსვლა.

**აკთორიკით უძღესლოთის რეკალიფო თოლორძის უძმათოოთისქს
 ორთიერთ გადასვლის ტაბულები წელიწადის გამოთვლისას**

**უძღესლოთ: სქესითეყასიოსა ხქოიწმომძენი ქოქითოქოქო
 (აქიქა თოლორძი)
 უადასვლა საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე
 (უნაკო წელიწადი)**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	წპნისი																სარწუენისი														
უნვარი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	სარწუენისი																შირკანი														
მებერვალი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
	შირკანი																წგრიკა														
შარტი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	წგრიკა																წარდობისა														
წპრილი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	წარდობისა																შირიალისა														
შიაისი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	შირიალისა																მობისა														
წენისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	მობისა																წველობისა														
წელისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	წველობისა																შამ: წსალწლისა														
წგვისტო	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	წსალწლისა																სთვლისა														
სექტემბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	სთვლისა																წირისკინი														
ოქტომბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	წირისკინი																წირისდენი														
წოვმბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	წირისდენი																წპნისი														
წგვმბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ჭარხთაქო ღართინძე:იო ბ: თორთონიოდღო
(ჩ:ღართონი თორთონი)
ჭადასვლა სავთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე
(ნაკიანი წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	ღვნისი																სარწუნისი														
ინვარი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	სარწუნისი																შირკანი														
ტებერვალო	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
	შირკანი																წგრიკა														
მარტი	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	წგრიკა																წარდობისა														
წპრილი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	წარდობისა																შიარიალისა														
შიაისი	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	შიარიალისა																ტიბისა														
ინვისი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	ტიბისა																წველოთობისა														
წვლისი	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	წველოთობისა																შიამ: დღეები														
წგვისტო	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	წხალწლისა																სთვლისა														
სექტემბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	სთვლისა																წირისკინი														
ოქტომბერი	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	წირისკინი																წირისდენი														
წოვმბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	წირისდენი																ღვნისი														
წევემბერი	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ჟანვარი: ქართული კალენდრის სანთაშორისზე
 (ანუ ქართული კალენდრიდან სანთაშორისზე)
 (უნაკო წელიწადი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
ნაღწისა	სეპტემბერი																		ოქტომბერი											
სთვლისა	ოქტომბერი																		ნოემბერი											
დინისკინი	ნოემბერი																		დეკემბერი											
დინისდენი	დეკემბერი																		იანვარი											
დენისი	იანვარი																		თებერვალი											
სარწუნისი	თებერვალი																		მარტი											
მარტი	მარტი																		აპრილი											
აპრილი	აპრილი																		მაისი											
მაისი	მაისი																		ივნისი											
ივნისი	ივნისი																		ივლისი											
ივლისი	ივლისი																		აგვისტო											
აგვისტო	აგვისტო																		სექტემბერი											
სექტემბერი	სექტემბერი																		ოქტომბერი											
ოქტომბერი	ოქტომბერი																		ნოემბერი											
ნოემბერი	ნოემბერი																		დეკემბერი											
დეკემბერი	დეკემბერი																		იანვარი											
იანვარი	იანვარი																		თებერვალი											
თებერვალი	თებერვალი																		მარტი											
მარტი	მარტი																		აპრილი											
აპრილი	აპრილი																		მაისი											
მაისი	მაისი																		ივნისი											
ივნისი	ივნისი																		ივლისი											
ივლისი	ივლისი																		აგვისტო											
აგვისტო	აგვისტო																		სექტემბერი											
სექტემბერი	სექტემბერი																		ოქტომბერი											
ოქტომბერი	ოქტომბერი																		ნოემბერი											
ნოემბერი	ნოემბერი																		დეკემბერი											
დეკემბერი	დეკემბერი																		იანვარი											

ქართული ენის დიდი ლექსიკონი
 (ნიმუშიანი ტიპი)
ქართული ენის დიდი ლექსიკონი
 (ნიმუშიანი ტიპი)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ჩვენების	ჩვენების	სექტემბერი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17														
სთავის	სთავის	ოქტომბერი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17														
მისების	მისების	ნოემბერი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16															
მისების	მისების	დეკემბერი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16															
წლის	წლის	იანვარი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15																
საწყისის	საწყისის	თებერვალი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15																
მისების	მისების	მარტი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15																
წლის	წლის	აპრილი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																	
საწყისის	საწყისის	მაისი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																	
მისების	მისების	ივნისი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																		
წლის	წლის	ივლისი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13																		
საწყისის	საწყისის	აგვისტო																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																			
წლის	წლის	სექტემბერი																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																			

უბეროული კალენდარი

2298 წელი

ქართული ანბანის შემოღებიდან

(წელი დაიწყო 2013 წლის 19 აგვისტოს)

ზაღწლისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

სთვლისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ჩირსვინი						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ჩირსენი						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

აპნისი						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

სარწუნისი						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ბირკანი						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ჯრიკა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ზარდობისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ბარიალისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

მობისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ჟველთობისა						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

შამატებითი დღეები						
ორ	სმ	თო	ზო	ურ	შა	სუ
		1	2	3	4	
5						

შღესასწაულები

10 ახალწლისა — შარიაძობა	4 სარწუნისი — ჩათლისღება
27 სთვლისა — სვეტიცხოვლობა	12 სარწუნისი — ჩინობა
7 ტირისდენი — ჟიორგობა	5 ვარდობისა — ლღვობა
16 აპნისი — ზხალი ჩელი	6 ვარდობისა — მსოფნის წელი
22 აპნისი — შობა	12 მარიალისა — შამ. ლღვ. შღვ

შახაბამის კალენდარი

7617 წელი

სამყაროს შექმნიდან

(წელი დაიწყო 2013 წლის 19 აგვისტოს)

<p>წახაწლისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						<p>სთვლისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				<p>ღირისკინი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		<p>ღირისდენი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
1	2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																					
8	9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																					
15	16	17	18	19	20	21																																																																																																																																																																					
22	23	24	25	26	27	28																																																																																																																																																																					
29	30																																																																																																																																																																										
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3	4																																																																																																																																																																					
6	7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																					
13	14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																					
20	21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																					
27	28	29	30																																																																																																																																																																								
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
				1	2	3																																																																																																																																																																					
4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																					
11	12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																					
18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																					
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																						
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
						1																																																																																																																																																																					
2	3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																					
9	10	11	12	13	14	15																																																																																																																																																																					
16	17	18	19	20	21	22																																																																																																																																																																					
23	24	25	26	27	28	29																																																																																																																																																																					
<p>წახნისი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td></td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					<p>სარწუნისი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			<p>ბირკანი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო					1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	<p>წვრკი</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																						
7	8	9	10	11	12	13																																																																																																																																																																					
14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																					
21	22	23	24	25	26	27																																																																																																																																																																					
28	29	30																																																																																																																																																																									
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3	4																																																																																																																																																																					
5	6	7	8	9	10	11																																																																																																																																																																					
12	13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																					
19	20	21	22	23	24	25																																																																																																																																																																					
26	27	28	29	30																																																																																																																																																																							
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
				1	2																																																																																																																																																																						
3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																																																					
10	11	12	13	14	15	16																																																																																																																																																																					
17	18	19	20	21	22	23																																																																																																																																																																					
24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																					
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
1	2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																					
8	9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																					
15	16	17	18	19	20	21																																																																																																																																																																					
22	23	24	25	26	27	28																																																																																																																																																																					
29	30																																																																																																																																																																										
<p>წარდობისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				<p>ბარიალისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		<p>ბიბისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო						1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	<p>წველთობისა</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3	4																																																																																																																																																																					
6	7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																					
13	14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																					
20	21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																					
27	28	29	30																																																																																																																																																																								
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3																																																																																																																																																																						
4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																					
11	12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																					
18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																					
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																						
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
					1																																																																																																																																																																						
2	3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																					
9	10	11	12	13	14	15																																																																																																																																																																					
16	17	18	19	20	21	22																																																																																																																																																																					
23	24	25	26	27	28	29																																																																																																																																																																					
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3	4																																																																																																																																																																					
6	7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																					
13	14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																					
20	21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																					
27	28	29	30																																																																																																																																																																								
<p>შამატეპითი დღეები</p> <table border="1"> <tr><td>არ</td><td>სმ</td><td>ღო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td><td>წო</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო				1	2	3	4	5							<p>ღვესასწაულები</p> <table border="1"> <tr> <td>10 ახალწლისა — ბარიალობა</td> <td>4 სარწუნისი — ჩათლისდება</td> </tr> <tr> <td>27 სთვლისა — სვეტიცხოველობა</td> <td>12 სარწუნისი — ჩინობა</td> </tr> <tr> <td>7 ღირისდენი — ჟიორგობა</td> <td>5 ვარდობისა — ღდღეობა</td> </tr> <tr> <td>16 აპნისი — წხალი წელი</td> <td>6 ვარდობისა — ჰხოვნის ოღე</td> </tr> <tr> <td>22 აპნისი — შობა</td> <td>12 მარიალისა — შამ. ღდღ. ოღე</td> </tr> </table>		10 ახალწლისა — ბარიალობა	4 სარწუნისი — ჩათლისდება	27 სთვლისა — სვეტიცხოველობა	12 სარწუნისი — ჩინობა	7 ღირისდენი — ჟიორგობა	5 ვარდობისა — ღდღეობა	16 აპნისი — წხალი წელი	6 ვარდობისა — ჰხოვნის ოღე	22 აპნისი — შობა	12 მარიალისა — შამ. ღდღ. ოღე																																																																																																																																										
არ	სმ	ღო	წო	წო	წო	წო																																																																																																																																																																					
			1	2	3	4																																																																																																																																																																					
5																																																																																																																																																																											
10 ახალწლისა — ბარიალობა	4 სარწუნისი — ჩათლისდება																																																																																																																																																																										
27 სთვლისა — სვეტიცხოველობა	12 სარწუნისი — ჩინობა																																																																																																																																																																										
7 ღირისდენი — ჟიორგობა	5 ვარდობისა — ღდღეობა																																																																																																																																																																										
16 აპნისი — წხალი წელი	6 ვარდობისა — ჰხოვნის ოღე																																																																																																																																																																										
22 აპნისი — შობა	12 მარიალისა — შამ. ღდღ. ოღე																																																																																																																																																																										

საერთაშორისო კალენდარი

2013 წელი

<p>იანვარი 2013 <i>იანუარუსი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ		1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						<p>თებერვალი 2013 <i>ფებრუარუსი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			<p>მარტი 2013 <i>მარტი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		<p>აპრილი 2013 <i>აპრილი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30												
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
	1	2	3	4	6																																																																																																																																																																												
7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																												
13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																												
19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																												
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																												
31																																																																																																																																																																																	
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30																																																																																																																																																																														
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30	31																																																																																																																																																																													
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																												
7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																												
13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																												
19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																												
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																												
<p>მაისი 2013 <i>მაისი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		<p>ივნისი 2013 <i>იუნისი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			<p>ვლდი 2013 <i>ვლდი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						<p>აგვისტო 2013 <i>აგვისტო</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30	31																																																																																																																																																																													
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30																																																																																																																																																																														
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																												
7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																												
13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																												
19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																												
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																												
31																																																																																																																																																																																	
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30	31																																																																																																																																																																													
<p>სექტემბერი 2013 <i>სექტემბერი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		31						<p>ოქტომბერი 2013 <i>ოქტომბერი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						<p>ნოემბერი 2013 <i>ნოემბერი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			<p>დეკემბერი 2013 <i>დეკემბერი</i></p> <table border="1"> <tr><td>ორ</td><td>სამ</td><td>ოთ</td><td>ხუ</td><td>შა</td><td>ხვ</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td></tr> </table>	ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
					1																																																																																																																																																																												
2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																												
8	9	10	11	12	13																																																																																																																																																																												
14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																												
20	21	22	23	24	25																																																																																																																																																																												
26	27	28	29	30																																																																																																																																																																													
31																																																																																																																																																																																	
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
	1	2	3	4	5																																																																																																																																																																												
6	7	8	9	10	11																																																																																																																																																																												
12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																												
18	19	20	21	22	23																																																																																																																																																																												
24	25	26	27	28	29																																																																																																																																																																												
30																																																																																																																																																																																	
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
				1	2																																																																																																																																																																												
3	4	5	6	7	8																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																												
15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																												
21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																												
27	28	29	30																																																																																																																																																																														
ორ	სამ	ოთ	ხუ	შა	ხვ																																																																																																																																																																												
					1																																																																																																																																																																												
2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																												
8	9	10	11	12	13																																																																																																																																																																												
14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																												
20	21	22	23	24	25																																																																																																																																																																												
26	27	28	29	30	31																																																																																																																																																																												

შვსასწაულები

1 იანვარი – წახალი წელი	5 მაისი – წადღობა	14 ოქტომბერი – სვეტიცხოვლობა
7 იანვარი – ქობა	6 მაისი – წახვინის წლე	23 ნოემბერი – ქიორვობა
19 იანვარი – წათლისვობა	26 მაისი – წამ წლე წლე	
27 იანვარი – წინობა	28 აგვისტო – წათრიაშობა	

**2013 թվականի տարածքային կառուցման
2013 թվականի տարածքային կառուցման**

2013 ԿԸՄԻՇՆԻ Կառուցման Կառուցման 2013

Նոյեմբեր 2013 Նոյեմբեր							Փետրվար 2013 Փետրվար							Մարտ 2013 Մարտ							Ապրիլ 2013 Ապրիլ						
Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ
	1	2	3	4	5	6					1	2	3					1	2	3	1	2	3	4	5	6	7
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28
28	29	30	31				25	26	27	28				25	26	27	28	29	30	31	29	30					

Մայիս 2013 Մայիս							Հունիս 2013 Հունիս							Հուլիս 2013 Հուլիս							Օգոստոս 2013 Օգոստոս						
Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ
		1	2	3	4	5					1	2	1	2	3	4	5	6	7					1	2	3	
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30	29	30	31				26	27	28	29	30	31		

Սեպտեմբեր 2013 Սեպտեմբեր							Օկտոբեր 2013 Օկտոբեր							Նոյեմբեր 2013 Նոյեմբեր							Դեկտեմբեր 2013 Դեկտեմբեր											
Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ	Ը	Թ	Ո	Վ	Ն	Յ	Կ					
						1					1	2	3	4	5	6					1	2	3	4							1	2
2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9					
9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16					
16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23					
23	24	25	26	27	28	29	28	29	30				26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30								

www.asomtavruli.blogspot.com

2013 *თთის თორაქისუ ხუთიწუძისუ*
2013 წლის თვიური კალენდარი

ბგზუნბჟაქი ბგზუნბჟაქი ხუთიწუძისუ ხალენდარი ზაბუნ დანნი

ჩაგვების წარწერა 7:
(აბ. წ. 1-2 წწ.)

„[თხიქი] [თხიქი] [ლანი] [ანი] [ჩიხიქი] [ზუხ] [ჩიხიქი]“
„[თხიქი] [ქვიქი] აბაქი არს ზუქი კინ ხეღვ“

ჩაგვების წარწერა 8:
(აბ. წ. 1-2 წწ.)

„[ა...ქ] [ლანი] [ნი] [ჩიხიქი] [ნი] [ჩიხიქი]“
„[ა...ქ] [ლანი] [ნი] [ჩიხიქი] [ნი] [ჩიხიქი]“

ზანგარი 2013 ჴენიქისუ

0,რ	სმ	0,თ	ჟთ	ხრ	ჟბ	ბვ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

www.asomtsevuli.blogspot.com

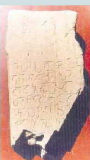
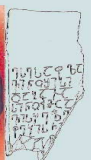
დღეწილობა დღეწილობა *საქართველო* **კალენდარი** *ხატუნა დანი*

მუხიანა წიგნი 4:
(2-4 სს.)

„**თუ** **დღეწი** **დღეწი**“
„**თუ** **საღვთო** **დღეწი**“

ჩაგების წიგნი 10:
(5 ს.)

„**თუ** **დღეწი** **დღეწი** **დღეწი** **დღეწი**“
„**თუ** **საღვთო** **დღეწი** **დღეწი**“
„**თუ** **საღვთო** **დღეწი** **დღეწი**“

ტარტი 2013 ტრეიტი

ორ	სმ	ოთ	ჟთ	ურ	შბ	ხვ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

www.amnara.kb.gov.ge

ԳՆՏՊԻՆՏՆԻ ԳՆՏՊԻՆՏՆԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱԼԵՆԴԱՐԻ ԿԱԼԵՆԴԱՐԻ

Մեծիկայի կամրի 2 (2-4 կկ)

„ԳՆՏՊԻՆՏՆԻ ԿԱՐՆԻՃԻ“
„ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ“

Մեծիկայի կամրի (2017 թ.)

„ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ“
„ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ ԿԱՐՆԻՃԻ“

ԿՐԻՆԻ 2013 ԿԱՐՆԻՃԻ						
Օ.Ր	ՏՄ	Օ.Տ	ԿՏ	ՆՐ	ՄՅ	ԿՅ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

www.asmtaruti.blogspot.com

ԳՆԳՈՇԵՂԻ ԳՆԳՈՇԵՂԻ ՎԵՊՈՂՆԾԷՍԻ ԿՍԼԵՆԴՐԱՆՈ ԿՁԵՂԵՆ ԴՐԱՆՈ

Բնակա Օրտորոնիս ժողովո Մոնիսկերո
 Վան. քաղ. կղզիս յոսմոնիս Կրտտկոն ձախտտապո.
 Ընս Ընրոնիս զո յոնիս Մոնիսկերոն
 (332 Վ.)

**ՄԻՍԻԿԵՆԵՐԵ ԳՆԳՆԵՐԸ ԸՑ ԳՂՈՐՄՈՒԿՆԵՐ ԲՈՒՄՆԵՐ
 Օ՛ՐՏԱՆԸՐ ԳՆ ԲՆՐՈՒՆ ԸՎՏՈ ՏԵ ՆՈՒՆ ԹՈՒՅՈՒՄՆՆՆ ԿՈՆՍ
 ԵՊՓՐՈՅՏ ԸՑ ԹՈՒՆ ԹՄԵՏՆ ՆԱՆԿՆՆ. ՇՄԻՍ**

Միսկեպոս Վեպտաս զո Մոնիսկերոն Բնրոնիս
 Օ՛րտտոս ԳՆ Ընրոնիս Ընս զո յոնիս Մոնիսկերոն յոնիս
 կղզիս զո ձախտտապո յոնիս Մոնիսկերոն.

ՆՅՆԻՏԻ 2013 ՆՂՐՈՒՄ						
Օ.ր	ՏՄ	Օ.տ	Կտ	Նր	Մձ	ԿՅ
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

www.asmtiruli.blogspot.com

დღეწინადაც დღეწინადაც **საყოველთაო კალენდარი** *ვატეკი დანი*

ტრინიტი ხორი.
სამშენებლო წარწერა ნიჭიანეთისა და მამა მიქელისა
(ს.წ. 1 ნახ.)

**აღიღიღი
ხემახემახემა
ხემახემახემა**

აღიღიღი უფრო ღიაა, ხემახემა ხემახემა
ხემახემა ხემახემა, ხემახემა ხემახემა
ხემახემა ხემახემა, ხემახემა ხემახემა

www.asomtavis.blogspot.com

წელიწადი 2013						
ორ	სამ	ოთხ	ხუთ	შაბათი	კვირა	ღვინვა
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ԳՐԻԿՈՅԵԱՆ ԳՐԻԿՈՅԵԱՆ ԿԵՐԱՊԵՇԻՄՈ ՃԵ ԼՈՐԱՏԵՆՈՍԻԿԱԿԱՆ

Մտնան.
„Նամի ջոհ“, Մաննաս ջոհ
(5 Ն.)

ԴՆԴԴ ՉԳՆԳՆԵԿ
ԻՇԳԻ ՍԵՄԻՆ
ՇՈՅՈՒՄ
ԵՂԻ Ը Ք Ձ Ն
Պ Ձ Ը Կ Ը
Կ

ՆՍՂ ԶՈՒՆԻ ՄԵՆՈՒՄԵՆԻ ԿՈՄԻՏԵՆ ԸՆԹԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԻՆ ԽՆՆԱԿՄԱՆՈՒՄԵՆԻ
ՍԵՂ ՋՈՒՆԻ ՄՈՆԻՏՈՒՄԵՆԻ, ԿՈՄԻՏԵՆ ԵՐԵՎԱՆԻ
ԼՈՐԱՏԵՆՈՍԻԿԱԿԱՆ ԿԵՐԱՊԵՇԻՄՈ

Մտնան.
„Նամի ջոհ“, Փրճաբերի 7
(5 Ն.)

ՇՊՇՆԵՄԻ ՇՂԻՆ
ԵՐԱՆՆՈՒՄԵՆԻ
ԸՆԹԱՆՈՒՄԵՆԻ

Օգոստոսի 2013 Օգոստոսի

Օր	Նմ	Օտ	Կտ	Նր	Մծ	Կց
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

www.asuntunull.blogspot.com

ბგუნბგა ბგუნბგა ბგუნბგა კალენდარი ბგუნბგა

გაბიერის გვლით.
ურის გვრდებზე. მთაბანქნული მთარაბის
(ს.ს.)

ⴁ ⴃⴆⴏ ⴃⴏⴃⴏ ⴃⴏⴃⴏⴃⴏ
ⴃⴏⴃⴏⴃⴏⴃⴏ ⴃⴏⴃⴏⴃⴏⴃⴏ
ⴃⴏⴃⴏⴃⴏⴃⴏ ⴃⴏⴃⴏⴃⴏⴃⴏ
ⴃⴏⴃⴏⴃⴏⴃⴏ

* უნაბ ზღვრადღვრე ბგ. მთარაზ ზღვრადღვრე
 ურ კაბარა ზღვრადღვრე მთარაზადღვრე. ურუზრე ურ ბგ
 ზღვრადღვრე ზღვრადღვრე მთარაზადღვრე ზღვრადღვრე
 ზღვრადღვრე ზღვრადღვრე

* ზღვრე ზღვრადღვრე ბგ. მთარაზ ზღვრადღვრე
 ზღვრადღვრე ზღვრადღვრე მთარაზადღვრე. ურუზრე ურუ
 ზღვრადღვრე ზღვრადღვრე მთარაზადღვრე ზღვრადღვრე
 ზღვრადღვრე ზღვრადღვრე

ჩღვრადღვრე 2013 ზღვრადღვრე

ბგ	სმ	ბგ	ღვ	ზღ	ზღ	ზღ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

www.asmtaruli.blogspot.com

ზარის სიმბოლო

ფულის ერთეულის სიმბოლო შეიძლება იყოს ასო, ლიგატურა, მონოგრამა, იეროგლიფი, შემოკლება ან აბრევიატურა, მთლიანი სიტყვა, და აგრეთვე მათი კომბინაცია. უამოიყენება ვალუტის მაქსიმალურად მოკლე და ამავე დროს უნიკალურ გამოსახატავად. ზსოფლიოს ქვეყნების ფულის ბევრ ერთეულს ახასიათებს თავისი გრაფიკული სიმბოლო.

₴

ფალოს რესპუბლიკის
ზაფხუზი ლიფილი
ფულის ერთეულის
ზოგადი ნიშანი

\$

შშ-ის დოლარი
შანაისი
შემერიკული
დოლარი

£

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

F

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₳

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

¥

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₵

ფიფილია - ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

€

ფიფილია
ფიფილია

₪

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₮

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

元

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₹

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₱

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₲

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

₴

ფიფილია
ფიფილია

₵

ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია
ფიფილია

შეიქმნა
სადავო
გუარანი

წინა
ინდური
რუპია

დასავლეთი
რუსი
ფრანკი

ფინანსური
სისტემა
პროცენტი

დასავლეთი
გერმანი
მარკი

ზუზუის
სიმბოლო
კიბი

დასავლეთი
დასავლეთი
ფრანკი

დასავლეთი
დასავლეთი
ფრანკი

ჩვენს ქვეყანაში ფრანკის სიმბოლოები აქვთ ჩვენს უძველეს მემკვიდრეებს:

სამხრეთი
სომხური
დრამა

დასავლეთი
დასავლეთი
ფრანკი

ჩვენს ქვეყანაში ფრანკის სიმბოლოები აქვთ ჩვენს უძველეს მემკვიდრეებს: ფრანკის ერთეულის დასახელების პირველი ასო, რომელიც გადახაზულია ართი ან ორი თარაზული, შვეული ან ირიბი ხაზით.

შემდეგ გამოვიყენებთ, ლარის სიმბოლოს შესაქმნელად უნდა ავიღოთ მთავარი ასო „ზ“, რომელსაც გადავხაზავთ ერთი ან ორი ხაზით.

შედეგებით ეს იქნება ასე:

ზუზუის სიმბოლოს დასავლეთი
ხარის სიმბოლოს ვარიანტები

ზუზუის სიმბოლოს დასავლეთი
ხარის სიმბოლოს ვარიანტები

სუყველა ქართულ საშრიფტო გარნიტურს უნდა გაუკეთდეს მისთვის შესაფერისი ლარის სიმბოლო.

ღმავე დროს, შეიძლება შეიქმნას თეთრის სიმბოლოც. ძოგორც წესი, ასეთ შემთხვევაში იყენებენ სასტრიქონო ასოს.

რ

ღმრძიოჲყო შოო
ღმეროკული მილი

ც

ღმრძიოჲყო ცღნო
ღმეროკული ცენტი

ჟ

ღრძიშნაყო ადრინო
ღერმანული პენიგი

ღეთრის სიმბოლოსთვის გამოდგება მხედრული ასო „თ“, რომელიც გადაიხაზება ერთი ან ორი ხაზით. ჴამოვა შემდეგი:

თ

თ

ღეთრის სომყათას რძიოჲყო
ღეთრის სიმბოლოს ვარიანტები

15ზ 15ზ 15ზ 15ზ 15ზ 15ზ 15ზ

ზრძიო სომყათას შრძიოჲყო შეროთოთო
ზარის სიმბოლოს დაწენის მავალითები

ზ

ზრძიო სომყათას სყათათა რძიოჲყო
ზარის სიმბოლოს საბოლოო ვარიანტი

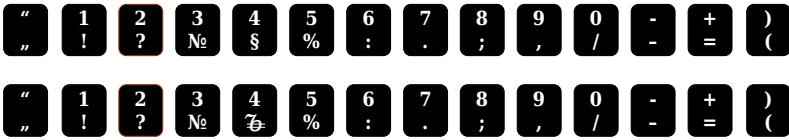
ზარის სიმბოლოს განლაგება კლავიატურის ქართულ სტანდარტულ განწყობაზე შეიძლება მე-4 რიგის ქვედა რეგისტრზე პარაგრაფის ნიშნის მაგივრად.

“ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 - +)
„ ! ? № § % : . ; , / - = (

“ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 - +)
„ ! ? № ჴ % : . ; , / - = (

ზრძიო სომყათას ცრძიოჲყო ჴრძიოჲყო ჴოჲრძიოჲყო
ზარის სიმბოლოს განლაგება ქართულ კლავიატურაზე

ზეპის სიშყათა

ზეპის სიშყათას ვაჩთავებუ ქაჩთაქო ღთაქოვრეაქაჩუნი
ზარის სიმბოლოს განლაგება ქართულ კლავიატურაზე

ჩაზის ჰერის ორდენი

ამაღობის ორდენი ჩვენ არ მოგვეპოვება, ამიტომ განვიხილოთ იგი ანალოგიური გერმანული ორდენის მაგალითზე. ტკინის ჰვარი არის გერმანული სამხედრო ორდენი, დაარსებული შრუსიაში 1813 წ. მეფე ფრიდრიხ ჴილჰელმ III-ის მიერ როგორც უმაღლესი ჯილდო ჩაპოლეონის წინააღმდეგ ჴანმათავისუფლებელ ომში. 1870 წ. ორდენი განახლდა როგორც ჯილდო ფრანგულ-პრუსულ ომში. ორდენის შემდეგი განახლებები მოხდა 1914 და 1939 წწ.

ორდენი იყო სამი ხარისხის:

ტორე კლასის (Eisernes Kreuz 2. Klasse);

შირველი კლასის (Eisernes Kreuz 1. Klasse);

ტკინის ჯვრის შიდი ჯვარი (Großkreuz des Eisernen Kreuzes).

1940 წ. განახლებულ ორდენს დაემატა კიდევ ექვსი ხარისხი:

ტკინის ჯვრის ტაინდული ჯვარი (Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes);

ტკინის ჯვრის ტაინდული ჯვარი მუხის ფოთლებით (Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes mit Eichenlaub);

ტკინის ჯვრის ტაინდული ჯვარი მუხის ფოთლებით და მახვილებით (Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes mit Eichenlaub und Schwerter);

ტკინის ჯვრის ტაინდული ჯვარი მუხის ფოთლებით, მახვილებით და ბრილიანტებით (Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes mit Eichenlaub, Schwerter und Brillante);

ტკინის ჯვრის ტაინდული ჯვარი ოქროს მუხის ფოთლებით, მახვილებით და ბრილიანტებით (Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes mit goldenem Eichenlaub, Schwerter und Brillanten);

შიდი ჰერის ჴარსკვლავი (Der Stern des Grossen Kreuzes).

1939 წლის ტყვის ორდენის ნიშნები
1939 წლის ტყვის ორდენის ნიშნები

1939 წლის სპატიო ღირსება
1914 წ. ტყვის ორდენის ნიშნები

1939 წლის სპატიო ღირსება
1914 წ. ტყვის ორდენის ნიშნები

1939 წ. ტყვის ორდენის ნიშნები
1939 წ. ტყვის ორდენის ნიშნები

ქვემოთხსენიებული ორდენების ჩვენების შემდეგ ვილაპარაკოთ ქართულ საბრძოლო ჯილდოებზე, კერძოდ ორდენზე მამაცობისათვის. სირველი ის, რომ ჩვენ არა გვაქვს ასეთი ჯილდო.

ეს ორდენი უნდა იყოს მარტივი, ყველაფრისმთქმელი და ადვილად ცნობადი. უაუშვებელია ორდენების სიმრავლე — ერთი მკერდი ვერ დაიტევს 10-15 ორდენს (როგორც იყო რუსულ-საბჭოურ ჯარში). ღმ შემთხვევაში ორდენები გადაიქცევა ჯარის გროვად. ორდენი უნდა იყოს ერთი, მაგრამ 4-5 ხარისხის. ღმდევნო ხარისხის ორდენი სცვლის წინამდებარე ხარისხის ორდენს. ღმ შემთხვევაში მკერდზე არის ერთი ორდენი, და ყველასათვის ნათელია, რამდენი ორდენი იგულისხმება მასში.

საც შეეხება ჯილდოს სახელწოდებას. მომყავს შესაძლო ვარიანტებში:

- ყვესურული ფარის ორდენი;**
- ფარ-ხმლის ორდენი;**
- ჩაჟვაც(ობის)თ ჯვარი;**
- ჩართული ჰვარი;**
- ჩინოს ჰვარი;**
- ჩაზის ჰვარი.**

ყოლო ვარიანტი მესახება უფრო მიზანშეწონილად.

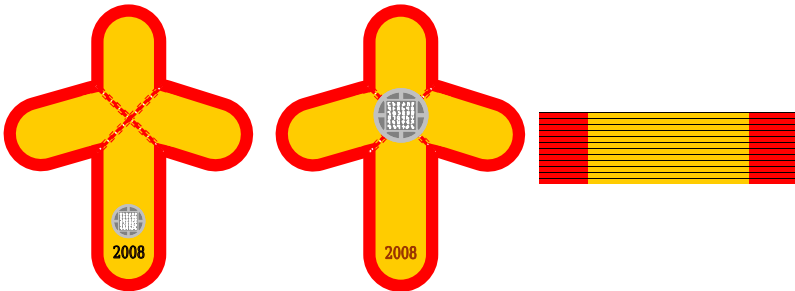
ჩარისხების რაოდენობა და სახელები:

- ჩაზის ჰვარი მე-2 ხარისხის (კლასის);**
- ჩაზის ჰვარი 1-ლი ხარისხის (კლასის);**
- ჩაზის ჰვარი ფოთლებით;**
- ჩაზის ჰვარი ფოთლებით და ფართით;**
- ჩაზის ჰვარი ფოთლებით, ფართით და მახვილებით.**

ფოთლებში იგულისხმება ვაზის ფოთლები. ფარი უნდა იყოს ქართული (ხვესურული). მახვილებიც, რა თქმა უნდა, უნდა იყოს სუფთა ქართული, და არა ისეთები, როგორც ჩინდა ჩიორგის გამარჯვების ორდენშია.

1-ლ და მე-2 ხარისხის ორდენებს ატარებენ მიმაგრებულებს მარცხენა მკერდზე, დანარჩენ სამი ხარისხის ორდენს კისერზე ბაფთზე.

ჩქ მომყავს ჩაზის ჰვრის ორდენის ჩემეული დაახლოვებითი ვარიანტი. მასზე აუცილებელი უნდა იყოს აღნიშნული ომის თარიღი (ამ ორდენით ჯილდოვდებიან მხოლოდ და მხოლოდ ომის დროს).

2008 თ. ქუჩის პრინციპის სახეობა
2008 წ. ჩაზის ჰვრის ორდენი

ოსახეობის ყუფთო
ორდენის ბაფთი

საქმეჯე ყუფთიყუ სამაჯე ბაფთები

ღარგი იქნებოდა ქართულ ჯარში ჯილდოს ისეთი იშვიათი სახის შემოღება, როგორიც არის სამაჯე ბაფთები. ესეთი ჯილდოები არსებობდა ჟერმანიის ჟერმანსტში მე-2 ტსოფლიო ომის დროს. ზვი წარმოადგენდა ქსოვილის ნაჭერს (35 მმ. სიმაღლის), რომელზედაც დაწერილი იყო იმ ადგილის სახელწოდება, რომელშიც უხდებოდა ჯარის ნაწილებს საბრძოლო მოქმედების წარმოება. ზერძოდ, ასეთი ბაფთებით აჯილდოვებდნენ კუნძულ ზრეტაზე სადესანტო ოპერაციის მონაწილე წარჩინებულ ჯარისკაცებს (ბაფთი „KRETA“), ჟრვინ ქომელის მეთაურობით ზფრვიკულ კორპუსში მებრძოლებს (ბაფთი „AFRIKA“), 1945 წ. ალყა შემორტყმული საჯარისო ჯგუფ „ზურლანდის“ მებრძოლებს (ბაფთი „KURLAND“), ქალაქ შვეცის დაცვის მონაწილე ჯარისკაცებს (ბაფთი „Metz“).

ზემოდ ჩამოთვლილი ბაფთები გამოიყურებოდა ასე:

ხოციერი ბაფთი იყო არა ჯილდო, არამედ საჯარისო ნაწილების მანიშნებელი. ღერიკული კორპუსის მებრძოლები ატარებდნენ ბაფთებს წარწერით „AFRIKAKORPS“.

სამაჯე ბაფეთებს ატარებდნენ მარცხენა სახელოზე.

ჩვენ მო სურათზე აღბეჭდილია ავიაციის ოფიცერი, დაჯილდოვებული ბაფეთებით „ჩრეტა“ და „ჩფრიკა“.

*ზაქარდერეფის ადრილი, ზეჯონშარიცყო
ყადიყო „ჩიილე“ ზე „ჩფიილე“
ხეუფტეფეს ოფიცერი, დაჯილდოვებული
ბაფეთებით „ჩრეტა“ და „ჩფრიკა“*

მკვლევარის ხაზგასმით, მკვლევარ-ფოტოგრაფი
ვეტერანის კაბინაში, დაჯილდოვებული
ბავთით „მურლანდი“

მკვლევარ ვეტერან მკვლევარ-ფოტოგრაფი
მკვლევარ ბავთით დაჯილდოვებული მკვლევარ-ფოტოგრაფი

ღკვე ეხლავე შეიძლება საქართველოს ჯარში სამაჯე ბაფთების შემოღება. ღმის საშუალებას იძლევა ამ ბოლო რამოდენიმე წლის განმავლობაში ჩვენს მიერ გადატანილი ომები და ბრძოლები. უს აქტი იქნება ჩვენი ჯარისკაცის მიმართ სიყვარულის გამოხატვის ნიშანი.

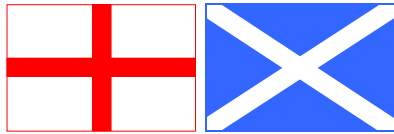
თაახლოვებით შეიძლება ასეთი ბაფთების შექმნა (ბაფთების სურათი არის პირობითი):

საქართველოს სიმბოლოები სამხედრო სიმბოლოები

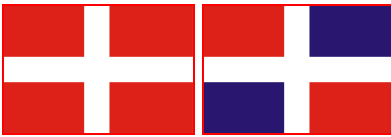
გოჭოვანი მნიშვნელობის სამხედრო დროშებზე. ხარკი იქნებოდა, საქართველოს რომ ჰქონოდა ერთი დროშა, რომელიც შეასრულებდა სხვადასხვა ფუნქციას: სახელმწიფოს, სამხედროს, საზღვაოს, საავიაციოს და ა. შ. ჯმის კარგი მაგალითია ოსმალეთის, შვედეთის, ჰოლანდიის დროშები. ოსმალი ვერცხვით დროშების სიმრავლე, მაშინ ისინი უნდა გაკეთდეს ერთი პრინციპით. საქართველოს სახელმწიფო დროშის სურათი უნდა იყოს შენარჩუნებული, რომ ადვილად იკითხებოდეს სახელმწიფოს კუთვნილება. ზემოთ მოყვანილ სურათებიდან ეს არა ჩანს.

საზღვაო დროშის სურათი კი არ არის სწორი. ოფიციალურად, უაზრობაა. ჯმ დროშის სურათი შესდგება ორი ნაწილისგან: ზმ. ზოროვის და ზმ. ზნდრია შირველწოდებულის დროშებისგან.

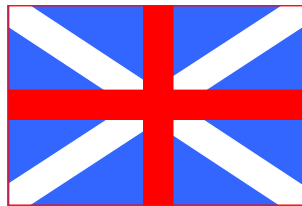

ზმ. ზოროვისდროშა ზმ. ზნდრია შირველწოდებულის დროშის (სხვისის დროშა) იხვეწისული ფორმა (შოტლანდიის დროშა)

ზმ. ზოროვის დროშა რომ დავადოთ ზმ. ზნდრია შირველწოდებულის დროშას, წითელი ჯვარი გამოვჩინებ პლანზე. ძივილებთ შემდეგ:

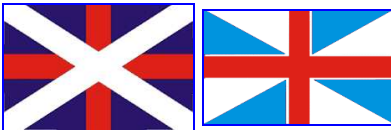

სახელმწიფო ზარების ზოროვის დროშა ზნდრია შირველწოდებულის დროშა

შეერთებული ვარიანტი

ოთხ პირიქით, ზმ. ზნდრია შირველწოდებულის დროშას დავადებთ ზმ. ზოროვის დროშას, თეთრი ჯვარი იქნება წინ, მაგრამ წითელი ჯვარი აღარ გამოჩნდება,

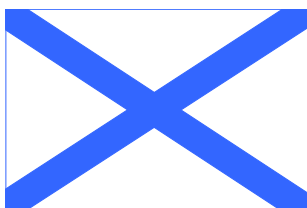

საზღვაო ძალების დროშა საჰაერო ძალების დროშა

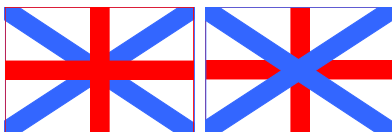
რადგან ლურჯი ფონი დაფარავს მას.

ღსლანდელ საზღვაო დროშაზე კი თეთრი ჯვარი და მისი ფონი არიან მოწყვეტილები ერთმანეთს. საფიქრებელია, რატომ გამოიყენეს დროშის სურათის ავტორებმა Rმ. ღნდრია შირველწოდებულის დროშის ინვერსიული ფორმა? ღლბათ იმიტომ, რომ სწორი ფორმა არის ძუსეთის ფლოტის დროშა. ჟეთანხმები მათ: უწმინდურ ძუსეთს უნდა ჩამოვმორდეთ სამუდამოდ. ჭაგრამ შოტლანდიასთანაც საერთო ჩვენ არა გვაქვს არაფერი. ჟარდა ამისა, წმინდა ღნდრია შირველწოდებული ქადაგდება საქართველოში და მაშინ არამც თუ ძუსეთი, მისი წინამორბედი სახელმწიფოებიც ჩანასახშიაც კი არ არსებობდნენ. ღა ვის უფრო მეტი უფლება აქვს ამ დროშის ზმარებისა?

ღუ დროშის შესწორებულ ვარიანტში გამოვიყენებთ Rმ. ღნდრია შირველწოდებულის ნამდვილ დროშას, მივიღებთ შემდეგ ვარიანტებს:

Rმ. ღნდრია შირველწოდებულის დროშა

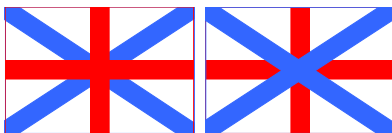
ჟვერთებული ვარიანტი 1

ჟვერთებული ვარიანტი 2

ღასკვნა! საქართველოს საზღვაო ძალების დროშას უნდა ჰქონდეს ქვემოთ მოყვანილი სურათების ერთ-ერთი სახე.

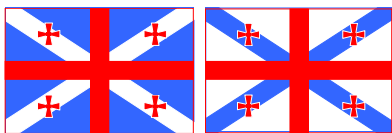
საზღვაო ძალების დროშა 1 (შესწორებული)

საზღვაო ძალების დროშა 2

საზღვაო ძალების დროშა 3

ღფრო სწორი იქნება არა Rმინდა ჟიორგის, ანუ ღზღლისის დროშის გამოყენება, არამედ საქართველოს დროშის. ღმ შემთხვევაში საზღვაო ძალების დროშას ექნება შემდეგი სახე:

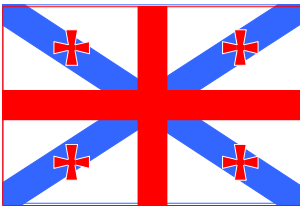
საზღვაო ძალების დროშა 4

საზღვაო ძალების დროშა 5

ჲქ გამოსარკვევია ორი საკითხი. **ძომელი დროშა უნდა გამოვიყენოთ — ლმინდა ლნდრია შირველწოდებულის თუ შოტლანდიის?** **სასუხი, მე მგონი, ნათელია თავის თავად — ლმინდა ლნდრია შირველწოდებულის!**

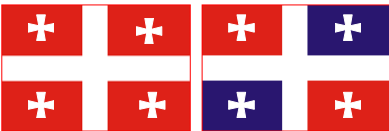
რინა პლანზე რომელი დროშა უნდა მოთავსდეს — საქართველოსი თუ ლმინდა ლნდრია შირველწოდებულის? **სასუხი აქაც ნათელია — საქართველოსი!**

ჲამ ასე! ჴოლო სწორი ვარიანტი არის შემდეგი:

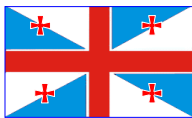

საზღვაო ძალების დროშა

ჲუ გავაგრძელებთ ასეთივე ლოგიკით მსჯელობას, საქართველოს სამხედრო დროშებს უნდა ჰქონდეს ასეთი სახე.

სახმელეთო ჲარების ჴროვნული ჴვარდიის დროშა

საჲერო ძალების დროშა

ჴამოსარკვევია კიდევ ერთი საკითხი — საქართველოს დროშაზე გამოსახული ოთხი პატარა ჴვრის ფორმა.

შლეჯანდელი საქართველოს დროშა გაცილებით უკეთესია ადრინდელზე და ხალხმა იგი უკვე შეიყვარა. **ჲავდაპირველად მასზე გამოსახული იყო ოთხი პატარა სწორკუთხა ჴვარი. შემდეგ კი ეს სწორი ჴვრები რატომღაც გადაიქცა ე. წ. ლმ. ჴეოპოლდის ჴვრებად. შიდხანს ვცდილობდი გამეგო, ვინ არის ლმინდა ჴეოპოლდი და რა ესაქმება მას საქართველოსთან. შა როგორც იქნა, გამოვარკვეე ეს საკითხი.**

ჴეოპოლდ ჴაბენბერგი, ჴერმანიის ჴმპერიის მე-12 ს. სახელმწიფო მოღვაწე, კანონიზირებულია როგორც წმინდანი 1485 წ., ხოლო 1663 წლიდან ითვლება ჲვსტორიის ჲფარველად. ჲმ ცნობებიდან ვერანაირი კავშირი ვერ მოგინახე ჩვენს ისტორიასთან, მაგრამ როდესაც წავიკითხე დროშის ესკიზის ავტორის ინტერვიუ, მგონი მივხვდი, რაშია საქმე. ჲვტორის თქმით, მან სწორი ჴვრები გადააკეთა ბოლნურ ჴვრებად, რომლებიც, თურმე, ბოლნური კი არ არის, არამედ არის ლმ. ჴეოპოლდის. შა მისი თქმით, ჩვენ არ მოგვეპოვება ეროვნული ჴვარი.

ღრივე ეს არგუმენტი მეჩვენება საეჭვოდ. **ძოდესაც ჴოლნისის**

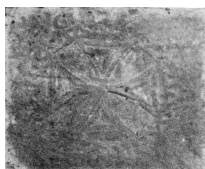
სიონის კედელზე მე-5 ს. ამოიჭრა ე. წ. ბოლნური ჯვარი, არამც თუ დაბადებული არ იყო უეობოლდ ყაბენბერგი, არამედ თვით ლესტრია ჩანასახშიც კი არ არსებობდა.

ყოლნისის სიონი. მოსახსენებელი ამშენებლისა და ხელოსნების (494 წ.)

ყოლნისის სიონი. მოსახსენებელი ღარდან ნახპეტის (494 წ.)

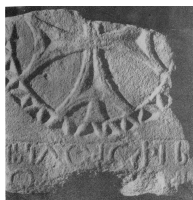
ყოლნისის სიონი. ძნელას მოსახსენებელი (494 წ.)

ყოლნისის სიონი. ჩახ-პეტის მოსახსენებელი. (5 ს.)

ყოლნისის სიონი. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

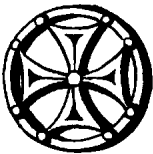

ყოლნისი. „სამაზი გორა“. (5 ს.)

ტახეთის ჰერის კედელზე
ამოკვეთილი ჯვარი. (590 წ.)

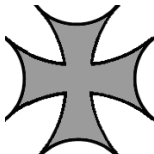
ჟვემთ მომყავს ბოლნური
ჯვრის მაგალითები.

ჟოლნური ჟვრის ფორმა

ჟოლნური ჟვრის ფორმა

უს კი
არის მძი-
ნდა ზეო-
პოლდის
ავსტრიუ
ლი ჟვა-

მძ. ზეოპოლდის ჟვარი

რი. ქოვორც ჩანს ზემთ მოყვა-
ნილ სურათებიდან, სხვაობა ჩვენ-
სა და ავსტრიულ ჟვრებს შორის
არის — ჩვენ ჟვარს აქვს ოვალუ-
რი მხრები, ავსტრიულს კი პირდა-
პირი. მძის გარდა, ჩვენნი გაცილე-

ბით უფრო ძველია. მროშის ესკი-
ზის ავტორი მართალია ერთ რა-
მეში — საქართველოს დროშაზე
მან გამოსახა მძ. ზეოპოლდის
ჯვარი, და არა ბოლნური. მკვლ-
რის სიტყვებით, ავსტრიული უფ-
რო ლამაზია!!! მთავრამ მე რატომ-
ღაც ვერ ვიზიარებ ამ არგუმენტს.

უს ყველაფერი მე მომაგონებს
სხვა მოვლენას, როდესაც მბი-
ლისის საერთაშორისო აერო-
პორტს ქართველები, დამოუკიდე-
ბელ საქართველოში, უწოდებენ
რატომღაც მლეკსევეკას, თუმცა
საუკუნეების მანძილზე ამ ად-
გილს ერქვა სამგორი. ჩემის აზ-
რით, სამგორი უფრო ლამაზი სა-
ხელწოდებაა ვიდრე მლეკსევეკა!

მძის მტკიცება, რომ ჩვენ არ
მოგვეპოვება ეროვნული ჟვარი,
არ არის სწორი. ეროვნული ჟვა-
რი გვაქვს და ამ ჟვარს ეწოდება
მძინდა ჩინოს ჟვარი, რომელიც,
სხვათა შორის, გაცილებით უფრო
ძველია, ვიდრე ბოლნური.

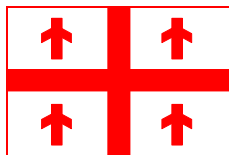
უს, რომ ევროპულ ლიტერატუ-
რაში ბოლნური და მძ. ჩინოს
ჯვრები არ არის ნახსენები, მეტყ-
ველებს მხოლოდ და მხოლოდ
იმაზე, რომ ისინი ჩვენს ისტორი-
ას და ჩვენ სინამდვილეს არ იც-
ნობენ.

უსოდა, ავიღოთ და მოვათავ-
სოთ ეს სუფთა ქართული ჟვარი
დროშაზე და გამოგვივა ზეოპოლ-

დისეულის მაგივრად ჩინოსეული
ჯვრები.

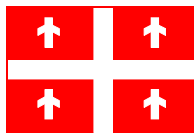

ჩინდა ჩინოს
ჯვარი

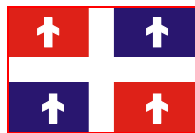

საქართველოს
დროშა

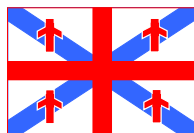
ყესაბამისად, სამხედრო დრო-
შებს ექნებათ ასეთი სახე:

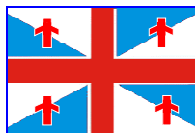
სახმელეთო ჰარების
დროშა

წროვნული ჴვარდიის
დროშა

საზღვაო ძალების
დროშა

საჰაერო ძალების
დროშა

საქართველოს ექსტრასურდოქტორო ნიშნები საქართველოს განმასხვავებელი ნიშნები

საქართველოს განმასხვავებელი ნიშნები წარმოადგენენ სიმბოლოებს, რომლებიც დახატულია თვითმრინავის ფრთებზე, ფეხებზე და ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე. ყველა მათგანი მრგვალია და იმეორებს სახელმწიფო დროშის მოტივებს. ზვედით მოყვანილია ზოგიერთი სახელმწიფოს საქართველოს განმასხვავებელი ნიშნები.

სახელმწიფო	ნიშანი ფეხებზე და ფრთებზე	ნიშანი ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე
------------	---------------------------	----------------------------------

 ჟერმანია		
 აშშ		
 კანადა		
 ავსტრალია		
 სამხრეთი კორეა		—
 ისრაელი		—

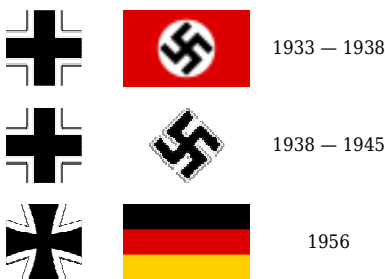
 შვეიცარია		
 შვედეთი		—
 პორტუგალია		
 პოლონეთი		
 ტურქეთი		
 უკრაინა		

ჟარკვეულ ინტერესს წარმოადგენს ჟერმანიის საქართველოს (ზეფუტკაფეს) განმასხვავებელი ნიშნების ევოლუცია.

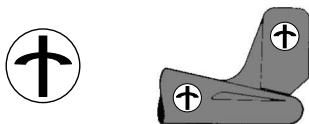
ჟერმანიის საქართველოს განმასხვავებელი ნიშნების ევოლუცია

ნიშანი ფეხებზე და ფრთებზე	ნიშანი ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე	წილი თარიღები
---------------------------	----------------------------------	---------------

		1914 — 1918
		1918 — 1933

საქართველოს შემოკრატული ძესპუბლიკას სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი წარმოადგენდა თეთრ ფონზე გამოსახულ მძინდა ჩინოს სტილიზებულ ჯვარს.

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (1918-1921 წწ.)

შამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, 1989 წ. შემოღებულ იქნა ასეთი განმასხვავებელი ნიშანი:

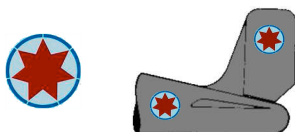

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (1989-2003 წწ.)

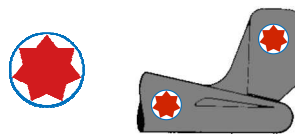
ჩოლო 2004 წლიდან კი ნიშანი შეიცვალა რამდენჯერმე:

თანამედროვე საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშნები (ცვლილება 2004 წლიდან)

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (2004 წლიდან)

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (2004 წლიდან)

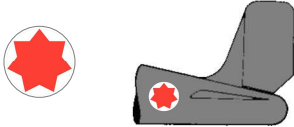
საქართველოს საჰაერო ძალების განმასხვავებელი ნიშნების ევოლუცია		
ნიშანი ფუტულაზე	ნიშანი ვერტიკალურ	ში დ ე ბ ის და ფრთებზე სტაბილიზატორები

შეიდან გამოძინარე, რომ თითქმის სუყველა ქვეყნის საჰაერო

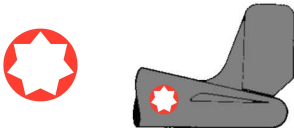
რო ძალების განმასხვავებელი ნიშნები (მათ შორის საქართველოს დროთა განმავლობაში იცვლებოდა და იხვეწებოდა, არ იქნება ურიგო, რომ გადავხედოთ ქართულ განმასხვავებელ ნიშნებს მათი გაუმჯობესების მიზნით.

პირველ რიგში უნდა მივაქციოთ ყურადღება იმას, რომ ჩვენი ნიშნის ბოლო ვარიანტში ლურჯი ფერია უცხო — სასურველია გამოყენებული იყოს დროშის ფერები. ჟარდა ამისა, სასურველია ღია წითელი ფერის გამოყენება.

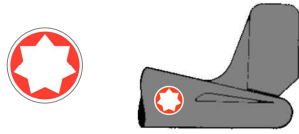
საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (პროექტი)

ყვილება ამ ნიშნის ინვერსიული ფორმის გამოყენება — ვარსკვლავი თეთრი ფერის, ფონი კი წითელის. ღმ შემთხვევაში მივიღებთ შემდეგს:

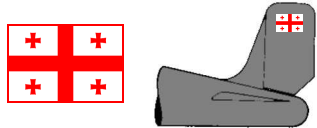
საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (პროექტი)

ღუ კი ნიშანს შემოვფარგლავთ თეთრი ფერის წრით, ნიშანი გამოვა უფრო ლამაზი და მკაფიო.

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (პროექტი)

ღხლა გამოსარკვევია ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე მოსათავსებელი ნიშანი. სახელმწიფოების უმეტესობას ამისათვის გამოყენებული აქვთ დროშების სურათები. ხვენც შეგვიძლიან გავაკეთოთ ასევე.

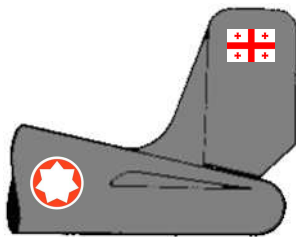
საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე (პროექტი)

ღვემთ წარმოდგენილია საქართველოს საჰაერო ძალების ახალი განმასხვავებელი ნიშნების შესაძლო ვარიანტები.

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშნები (პროექტი)

ხემის აზრით საუკეთესოა ბოლო ვარიანტი — ორიგინალურია, არცერთ სახელმწიფოს ნიშანს არა ჰგავს და ამავე დროს სუფთა ქართულია.

საქართველოს სამხედრო ავიაციის
განმასხვავებელი ნიშანი (პროექტი)

შენ ჩემსთვის უნდა იყოს შენი ქართველთა ხელწერა

ჩემსთვის უნდა იყოს **ჩემსთვის უნდა იყოს**
ჩემსთვის უნდა იყოს **ჩემსთვის უნდა იყოს**

ჩემსთვის უნდა იყოს

ჩემსთვის უნდა იყოს
მონოგრამა

ქართული ხელწერის მისი
წერილიდან ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს (1686 წ.)

ჩემსთვის უნდა იყოს

ჩემსთვის უნდა იყოს

ჩემსთვის უნდა იყოს-ჩემსთვის უნდა იყოს ჩემსთვის უნდა იყოს-ჩემსთვის უნდა იყოს

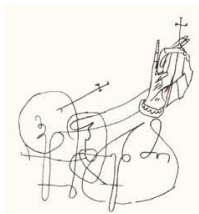
ჩემსთვის უნდა იყოს-
ჩემსთვის უნდა იყოს ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს. ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს 1584-1589 წწ.

ჩემსთვის უნდა იყოს-
ჩემსთვის უნდა იყოს ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს. ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს 1624-1633 წწ.

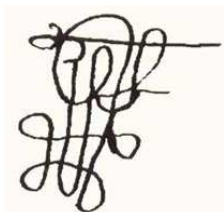
ჩემსთვის უნდა იყოს-
ჩემსთვის უნდა იყოს ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს. ჩემსთვის უნდა იყოს
ჩემსთვის უნდა იყოს 17 ს.

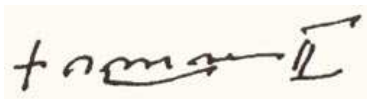
ქართლის კათოლიკოსის შომენტი III
ჟაგრატიონის ხელრთვა. უკლესიას განაგებდა
1660-1678 წწ.

ქართლის კათოლიკოსის შომენტი
IV ჭუხრანბატონის ხელრთვა.
უკლესიას განაგებდა 1705-1725 წწ.
და 1739-1741 წწ.

საქართველოს კათოლიკოს-სატრიარქის
ნუნტონ II ჟაგრატიონის ხელრთვა. უკლესიას
განაგებდა 1788-1811 წწ.

საქართველოს კათოლიკოს-სატრიარქის
ილია II ხელრთვა. უკლესიას განაგებს
1977 წლიდან

ქაშაიჩილია რეპუბლიკის

ჟამონილი ადამიანების

ყესიკის ხელმოწერა

შავით სექტორ ლეჟისიძის ხვეული
ხელრთვა (1800 წ.)

შირი ჟროსეს ხვეული
ხელრთვა

ილია შავჭავჭავაძის
ხელმოწერა

ნკაკი ჩერეთლის
ხელმოწერა

თაქა შშაველას
ხელმოწერა

თაბილ ჴარბოვის
ხელმოწერა

ჴიტა ჴაბშიძის
ხელმოწერა

ჴალაკტონ ჴაბიძის
ხელმოწერა

ჴაკაჴი ჴანიძის
ხელმოწერა

ჴოსებ ჴრიშაშვილის
ხელმოწერა

ზვიად ჴამსახურდიას
ხელმოწერა

თიხილ სააკაშვილის
ხელმოწერა

სანდრა ძულოვსის
ხელმოწერა

ჴერმანელი ქართველოლოგის
საინც ჴენრიხის ხელმოწერა

საქართველოს შამოუკიდებლობა

საქართველოს შამოუკიდებელი ზრება, — არჩეული პირდაპირი, თანასწორი, საყოველთაო, ფარული და პროპორციონალური საარჩევნო სისტემით ორივე სქესის მოქალაქეთა მიერ, — თავის პირველსავე სხდომაზე, 1919 წ. მარტის 12-ს, ქვეყნისა და ისტორიის წინაშე აღიარებს, რომ ის სახეებით იღებს და აღდასტურებს საქართველოს 'როვნულ საბჭოს მიერ 1918 წ. მაისის 26-ს, ნაშუადღევს 5 ს. და 10 წ. ცხილისში გამოცხადებულ საქართველოს დამოუკიდებლობის შემდეგ აქტს:

საქართველოს შამოუკიდებლობის შქტი

შრავალ საუკუნეთა განმავლობაში საქართველო არსებობდა, როგორც დამოუკიდებელი და თავისუფალი სახელმწიფო. შთოვრამეც საუკუნის დასასრულს ყოველ მხრით თერისაგან შევიწროებული საქართველო თვისი წებით შეუერთდა აქსეთს იმ პირობით, რომ აქსეთი ვალდებელი იყო საქართველო გარეშე მტრისაგან დაეცვა.

აქსეთის დიდი რევოლუციის მსვლელობამ აქსეთში ისეთი მინაგანი წვობილება შექმნა, რომ შთელი საომარი ფრონტი სრულიად დაიშალა და რუსის ჯარმაც დასტოვა შმიერკავკასია.

შარწნე რა თავისი ძალღონის ამარად, საქართველომ და მასთან ერთად შმიერკავკასიამ თვით იღვეს თავის საკუთარ საქმეების გაძლიება და პატირობა და შესადერი ორგანოებზე შექმნეს; შაგრამ გარეშე ძალთა მეგავლეწით შმიერკავკასიის ერთა შემაერთებული კავშირი დაირღვა და შით შმიერკავკასიის პოლიტიკური მთლიანობაც დაიშალა.

ზართველი ერის დღევანდელი მფლობარობა აუცილებლად შოითხოვს, რომ საქართველომ საკუთარი სახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია შექმნას, მისი საშუალებით გარეშე ძალის მიერ დაპრობისაგან თავი გადაირჩინოს და დამოუკიდებელ განვითარების მტკიცე საფუძვლი ააგოს.

შმისდა თანახმად საქართველოს 'როვნული საბჭო, 1917 წლის 22 ნოემბერს არჩეული საქართველოს 'როვნულ ჴრილობის მიერ, აცხადებს:

1. შთორიდან საქართველოს ხალხი შევერენულ უფლებათა შადარებელია და საქართველო სრულუფლებოვანი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა.
2. შამოუკიდებელ საქართველოს პოლიტიკური ფორმა დემოკრატიული რესპუბლიკაა.
3. საერთაშორისო ომინაბაში საქართველო მუდმივი ნეიტრალური სახელმწიფოა.
4. საქართველოს შემოკრატულ აქსუბლიკას შურს საერთაშორისო ურთიერთობის ყველა ნევრთან კთილმეზობლური განწყობილება დაამყაროს, განსაკუთრებით კი მისახლერე სახელმწიფოებთან და ერებთან.
5. საქართველოს შემოკრატული აქსუბლიკა თავის სახლერებში თანასწორად უზრწველყოფს ყველა მოქალაქის სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებებს განუზრველად ეროვნებისა და ქცესისა.
6. საქართველოს შემოკრატული აქსუბლიკა განვითარების თავისუფალ ასპარესს გაუხსნის მის ტერიტორიაზედ მოსახლე ყველა ერს.
7. შამოუკიდებელ ჴრების შეკრებამდე მთლის საქართველოს მართვა-გამგეობის საქმეს უძღვება 'როვნული საბჭო, რომელიც შეგსებული იწნება ეროვნულ უმცირესობათა ნარწმომადგენლებით, და შროლებით შთავარობა პასუხისმგებელია საბჭოს წინაშე.

საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობა

საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობა — ნაწილია პარტიისა და ხალხის ერთობისა. 1919 წ. მარტის 12-ს, კავშირის და ოსტრია-უნგრული საბჭოთა კავშირის შეერთების შემდეგ, 1918 წ. მარტის 21-ს, საბჭოთა კავშირის და ოსტრია-უნგრული საბჭოთა კავშირის შეერთების შემდეგ, 1918 წ. მარტის 21-ს, საბჭოთა კავშირის და ოსტრია-უნგრული საბჭოთა კავშირის შეერთების შემდეგ...

პარტიის და ხალხის ერთობისა, პარტიის და ხალხის ერთობისა, პარტიის და ხალხის ერთობისა, პარტიის და ხალხის ერთობისა, პარტიის და ხალხის ერთობისა...

საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი

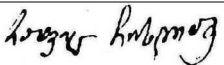
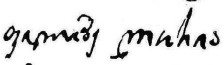
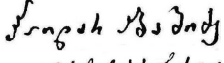
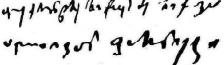
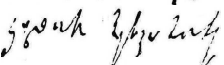

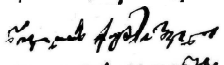

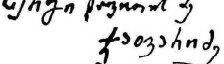
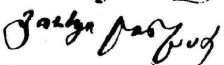

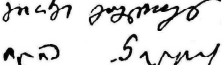
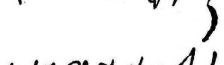

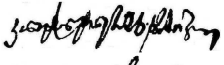

საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი...

საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი, საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებლობის აქტი...

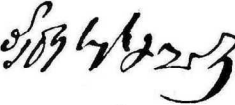
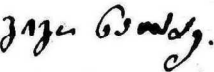

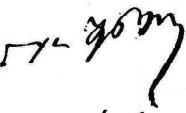
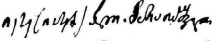
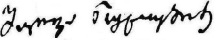

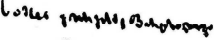
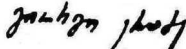
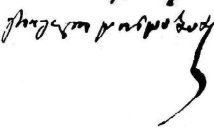

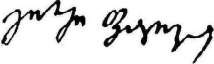
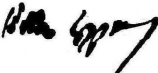
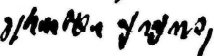

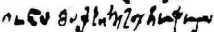
Handwritten signatures and names in Georgian script, organized in columns. Some names are written in bold or larger fonts. A circular stamp is visible at the bottom right of the signature area.

ბესი ყორღანი	ჩოგე ყორღანი
პეტე მუხრან	ქვენი ჴეგეჭკორი
ახმარა	ჩოგე სამიშვილი
გორე მამა	ჴიორგი ჴახსიშვილი
ნ. ხაჭაპე	ნ. ჴომერიკი
მ. ანა - მინა	მ. ლეგესი-მესხიშვილი
გ. მახარა	ჴ. მახარაძე
მ. ი. ქაჩუაძე	ჴ. ჴიორგაძე
სილოვან ჴობლაძე	სილოვან ჴობლაძე
ს. ლახვი	ს. ლახვიძე
ქაჯე ანდრიაძე	ჴონსტანტინე ლნდონიკაშვილი
იანაძე მარჯანი	თომიძე მარჯანი
მძე მარჯანი	მეგრე ჴელეიშვილი
ჩიქ ქაჩუაძე	ჩოგე ცინცაძე
ჩიქ ნათე	ჩეგან ჩათაძე
თ. ჴაჩუაძე	თ. ჴიკვაძე
კ. გვიშვილი	კ. ჴვაზაძე
მ. ლახვი	მ. ონაშვილი
ს. ივანაძე	ს. ივანაძე
თავთ მარჯანი	თავთ მარჯანი
მ. ანა მარჯანი	ჴალა მარჯანი

ჴელმწერები 1

	ხაფიელ ხიხლაძე
	ფილიპე ზორია
	შაიდარ ჩაბიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე
	დიმიტრი ზაქარაიძე

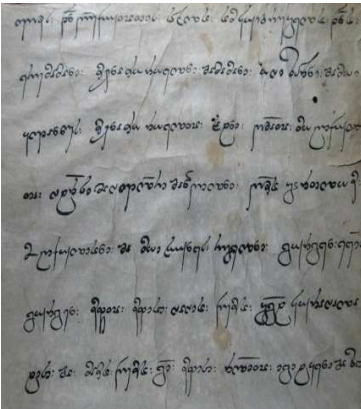
გელმოწერები 3

	სურე სურულაძე
	ჟიკო ნათაძე
	ილია ნუცუბიძე
	ივანე ჟობეჩავა
	ზეო ჟენგელია
	იესე (იოსებ) ლ. ჟართაშვილი
	შალვა ნუცუბიძე
	სიმონ ჟურგენის ძე შდივანი
	სამსონ ჟიორგის ძე ჟინცხალავა
	ჟიორგი ჟრბაძე
	ჟრიგოლ ჟინცხალავა
	ლ. ლსათიანი
	ჟიორგი ჟალავა
	სპირიდონ სიღამონიძე ???
	ჟერონტი ჟიქოძე
	შუხრან ოდიშელი
	იონა შაქსიმეს ძე ხოჭოლია ???

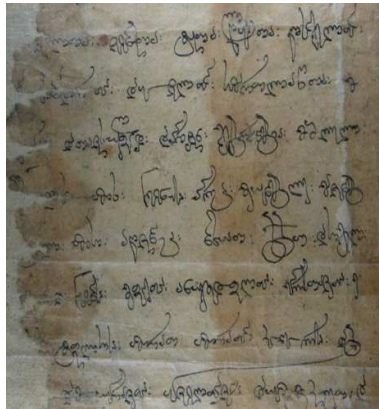
ქელმონწერები 5

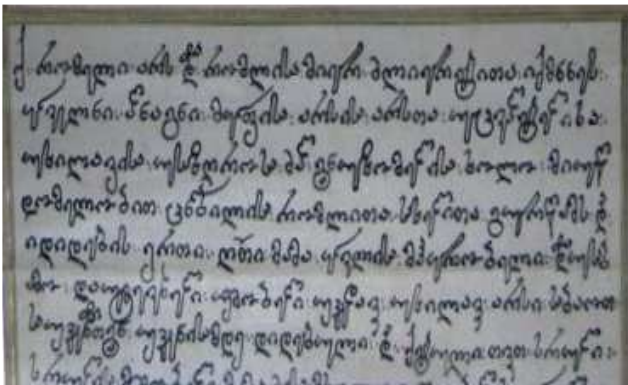
ჩვენი ქვეყნის ისტორიის ძეგლები

14 საუკუნის IV ხელნაწერი (11 წ.)

14 საუკუნის V ხელნაწერი (14 წ.)

14 საუკუნის II ხელნაწერი (17 წ.)

Եւ առնա զայն յարեալն ի շարժմանս զոր արեւն
առն զայն եւն յի զայն յարեալն զոր արեւն
արեւն զայն յարեալն զոր արեւն
արեւն զայն յարեալն զոր արեւն
արեւն զայն յարեալն զոր արեւն
արեւն զայն յարեալն զոր արեւն

Կցեցոյն եղբայրս

ՓՎՆ ԴԱՌԱՆԵ ԵՏՉՈՒՄ ԶՏԵՑՆԵՆ:

Եւ զի զայն փառատրուստը զարգացաւ
եւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ
Կարգաւ զայն փառատրուստը զարգացաւ

Կողմից Լեւոն-Մեծիկոսյանի մօտ 1768թ-ին
գաղափարական «Բարեփոխումներ»

Եւրոպայի մէջ Բաբելոնի զարգացումը
նախնական : 1800 : 14 : 15 :
Մարտի 7-ին Բաբելոնի մէջ : ԱՄՄ : 17 : 18 :

Եւրոպայի մէջ Բաբելոնի զարգացումը : Բաբելոնի
Քաղաքի և Բաբելոնի Գերեզմանի : Մարտի 7-ին Բաբելոնի
և Բաբելոնի Գերեզմանի մէջ : Բաբելոնի Գերեզմանի
մէջ :

Բաբելոնի Գերեզմանի և Բաբելոնի : 17 : 18 :

Բաբելոնի Գերեզմանի և Բաբելոնի Գերեզմանի : Բաբելոնի
Գերեզմանի և Բաբելոնի Գերեզմանի :

Բաբելոնի Գերեզմանի և Բաբելոնի Գերեզմանի : Բաբելոնի
Գերեզմանի և Բաբելոնի Գերեզմանի : Բաբելոնի Գերեզմանի
և Բաբելոնի Գերեզմանի :

„Բաբելոնի Գերեզմանի“ զարգացումը Բաբելոնի Գերեզմանի
մէջ (1800 թ.)

Չգտաւ ինչ որ ստիպուի ինչպիսիք

Չորս տղայից քանցած ժամանակը ինչ
լո ինչ է ինչ ինչ: Չհասկնալով ինչ
պահանջներ ինչպիսիք. ինչ ինչ ինչ
էտ, ինչ ինչ ինչ. ինչ ինչ ինչ
ինչպիսիք. ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
է ինչպիսիք ինչպիսիք ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ

Կոնստանտինոսի քղապոլիւ (1914 թ.)

Ինչպիսիք ինչպիսիք ինչպիսիք, ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ
ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ ինչ

Կոնստանտինոսի քղապոլիւ

თქვენს დადებით დაჯეხებაში.

ქართული
საგარეო სახელმწიფო
კათოლიკოს-პატრიარქი

საგარეო სახელმწიფო-საგარეო უფრო II ხელწერა

ყველაზე!
ეს სიტყვა უნდა გეყვარებოდეს! იმედი უნდა გქონდეს,
სიყვარული ყველაზე უფრო გეყვარება (გადაცემ).
მზად ვარ

ხვიად გამსახურდიას ხელწერა

მეც უფრო დაუბნობთ ხო 4 იანვარს
შედეგად დაუბნობთ ისეთ ხომალტს არა. 2
თქვენი ნაწილი ვაჟი. უფრო მეტი ვინმესთან
თქვენსთვის რა თქვენს ვაჟებს. ყოველი ანაბეჭდობს
მეტი ზემოთ სრულიადაა უფრო მეტი.
ვინმესთვის 4 იანვარს ან დაუბნობთ სხვებს!
ნა დაუბნობთ სრულიადაა 2 გეყვარება.

სხვებს

სანდრა ძეგლის წერილიდან ქართველ ამომრჩეველებს (2004 წ.)

წაიკვსეყო მუდონი თამაზ,

მივლი აქვრი წიგნი ისომთავსურა
ხამურ გამხაზა რ ხსოვისთ ღო მღრომელ
გბერას. ხადრნი გიჭიძიან! ყვნი მავალი
ოხიან რ ნიშნებია რ რამაზი. ცამუციან
აქრი ნაჭიძი ძალით სახე შაბუქტარელ
ცოვიქს. ყოხიქსი მღრომე აქრი
ყუხაროქსისავის.

გისეხე, შა ყოვიცივი სახელ.

წაიკვსეყო

23.11.2006 წ.

ჭაინე ვენიხი

ქვემოთხსენი ქართველოლოგის, უნის უნივერსიტეტის პროფესორის
შაინე ვენიხის ხელწერა

„ქვემოთა“ მიერ შემოღებული ცრუ მთავრული ასოები	შრიფტების ერთიანი განვითარების მანქანების ტაბულა
ყვერძული ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება	ქართული ანბანი
ნათიური ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება	ქართული ანბანი
სომხური ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (თარაზული)
ძველი ანბანის სავარაუდო შესაძლო განვითარება	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
ყვერძული ასოები	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
ყვერძული კუთხოვანი ასოები	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
ყვერძული მრგვლოვანი ასოები	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
ყვერძული ასოები	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
„ქვემოთა“ დამწერლობების ნიმუშები 1	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)
„ქვემოთა“ დამწერლობების ნიმუშები 2	ქართული ანბანის განლაგების სქემა (შვეული)

ქართული ეროვნული კალენდარი და წელთაღრიცხვა

ქვემოთა თვეები	ქართული კალენდრიდან
ქართული ეროვნული წელთაღრიცხვა	საერთაშორისოზე (უნაკო წელიწადი)
ქვემოთა წელთაღრიცხვის სისტემები	ქართული კალენდრიდან
ქართული წელთაღრიცხვები	საერთაშორისოზე (ნაკიანი წელიწადი)
ერთიერთ გადასვლის წესები წელიწადის გამოთვლისას	ქვემოთა კალენდარი
ქართული საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე (უნაკო წელიწადი)	ქვემოთა კალენდარი
ქართული საერთაშორისო კალენდრიდან ქართულზე (ნაკიანი წელიწადი)	ქვემოთა კალენდარი
	2013 წლის ქვემოთა კალენდარი
	2013 წლის ქვემოთა კალენდარი

სახლის სიმბოლო

ქვემოთა ერთეულის ზოგადი ნიშანი	ქვემოთა ლირა
ქვემოთა დოლარი	ქვემოთა იენა
ქვემოთა ვირვანქასტერლინი	ქვემოთა - ქვემოთა სავალუტო ერთეული
ქვემოთა ფრანკი	

ქვრო	მონღოლური ტუვრიკი
ყვრძნული დრახმა	სომხური დრამი
ქბრაული შეკელი	ჩხერბაღჯანული მანათი
ხინური გუანი	ხარის სიმბოლოს ვარიანტები
აკრაინული გრივნა	ხარის სიმბოლოს ვარიანტები
ხოსტა სიკული კოლონი	ღმერიკული მილი
ყრაზილიური კრუზგერო	ღმერიკული ცენტი
სესელტა	ყერმანული პფენიგი
ღრგენტინული აუსტრალი	ჩეთრის სიმბოლოს ვარიანტები
სარაგვაიული გუარანი	ხარის სიმბოლოს დაწერის მაგალითები
ინდური რუპია	ხარის სიმბოლოს განლაგება
ხორეული ვონი	ქარ-თულ კლავიატურაზე
ფილიპინური პესო	ხარის სიმბოლოს განლაგება
ჰადლანდური ბატი	ქარ-თულ კლავიატურაზე
ხაოსური კიპი	
ჟიეტნამური დონგი	

ჟაზის ჰვრის ორდენი

1813 წ. სკინის ჰვრის ორდენის ნიშნები	1939 წლის სპაპტიო მისამგრებელი
1870 წ. სკინის ჰვრის ორდენის ნიშნები	1914 წ. სკინის ჰვრის ორდენისათვის
1914 წლის სკინის ჰვრის ორდენის ნიშნები	1939 წ. სკინის ჰვრის ორდენის ბაფთი
1939 წლის სკინის ჰვრის ორდენის ნიშნები	2008 წ. ჟაზის ჰვრის ორდენი
	2008 წ. ჟაზის ჰვრის ორდენის ბაფთი

სამაჯე ბაფთები

ხდიფუტვაფეს ოფიცერი, დაჯილდოვებული ბაფთებით „ხრეტა“ და „ღფრიკა“	ღსეთივე ბაფთით დაჯილდოვებული ობერ-ფფრედტორი
ღვიაციის კაპიტანი, დაჯილდოვებული ბაფთით „ხურლანდი“	

სამხედრო სიმბოლიკა

სახმელეთო ჰარების დროშა	ღმ. ჟიორვის დროშა, ანუ ინგლისის დროშა
ფროვნული ჟვარდიის დროშა	ღმ. ღნდრია სირველწოდებულის დროშის ინვერსიული ფორმა, ანუ ყოტლანდიის დროშა
საზღვაო ძალების დროშა	
საჰაერო ძალების დროშა	

ყვერთებული ვარიანტი	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 2. (5 ს.)
Rმ. ღნდრია სირველწოდებულის დროშა	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ყარნაბას ჯვარი. (5 ს.)
ყვერთებული ვარიანტი 1	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 3. (5 ს.)
ყვერთებული ვარიანტი 2	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 4. (5 ს.)
საზღვაო ტალებების დროშა 1 (მესწორებული)	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 5. (5 ს.)
საზღვაო ტალებების დროშა 2	ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 7. (5 ს.)
საზღვაო ტალებების დროშა 3	ოკანავორის ეკლესია. ზორფინი მოსახსენებლის ფრაგმენტით (5 ს.)
საზღვაო ტალებების დროშა 4	ტოცხეთის ჰვრის კედელზე ამოკვეთილი ჯვარი. (590 წ.)
საზღვაო ტალებების დროშა 5	ჟოლნური ჯვრის ფორმა
საზღვაო ტალებების დროშა	ჟოლნური ჯვრის ფორმა
სახმელეთო ჰარების დროშა	Rმ. ზეოპოლდისჯვარი
ქროვნილი ჟვარდიის დროშა	Rმინდა ჩინოს ჯვარი
საჰაერო ტალებების დროშა	საქართველოს დროშა
ჟოლნისის სიონი.	სახმელეთო ჰარების დროშა
ტოსახსენებელი ამშენებლისა და ხელოვნების (494 წ.)	ქროვნილი ჟვარდიის დროშა
ჟოლნისის სიონი. ტოსახსენებელი ზარდან ნახპეტის (494 წ.)	საზღვაო ტალებების დროშა
ჟოლნისის სიონი. ძნელას მოსახსენებელი (494 წ.)	საჰაერო ტალებების დროშა
ჟოლნისის სიონი. ჩახპეტის მოსახსენებელი. (5 ს.)	
ჟოლნისის სიონი. ფრაგმენტი 1. (5 ს.)	
ჟოლნისი. „სამაზი გორა“. ფრაგმენტი 1. (5 ს.)	

საჰაერო ტალებების განმასხვავებელი ნიშნები

ყერმანიის საჰაერო ტალებების განმასხვავებელი ნიშნების ევოლუცია	გან-მას-ს-ვა-ვებელი ნიშნები (ცვლილება 2004 წლიდან)
საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (1918-1921წწ.)	საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (2004 წლიდან)
საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (1989-2003 წწ.)	საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშანი (2004 წლიდან)
თანამედროვე საქართველოს სამხედრო ავიაციის	საქართველოს საჰაერო ტალებების განმასხვავებელი ნიშნების ევოლუცია

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშა-ნი (პროექტი)
 საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშა-ნი (პროექტი)
 საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშა-ნი (პროექტი)

საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშა-ნი ვერტიკალურ სტაბილიზატორზე (პროექტი)
 საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშ-ნე-ბი (პროექტი)
 საქართველოს სამხედრო ავიაციის განმასხვავებელი ნიშა-ნი (პროექტი)

შიდ ქართველთა ხელწერა

ცამარ ჭეფის ხელწერა
 ცამარ ჭეფის მონოგრამა
 ღრჩილ II ხვეული ხელრთვა მისი წერილიდან ღმს-ტერ-და-მის ბურგომისტრ ჩიკოლაა ჟიტცენისადმი (1686 წ.)
 ცეიმურაზ II ხელრთვა
 ჟრეკლე II ხელრთვა
 საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ჩიკოლოზ VII ხელრ-თვა. ჟკლესიას განაგებდა 1584-1589 წწ.
 საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ხაქარია ჰორ-ჯა-ძის ხელრთვა. ჟკლესიას განაგებდა 1624-1633 წწ.
 კათოლიკოს ჟვდემონ შიასამიდის ხელრთვა. 17 ს.
 ჟართლის კათოლიკოსის შომენტი III ჟაგრატიონის ხელრ-თვა. ჟკლესიას განაგებდა 1660-1678 წწ.
 ჟართლის კათოლიკოსის შომენტი IV ჟუხრანბატონის ხელრ-თვა. ჟკლესიას განაგებდა 1705-1725 წწ. და 1739-1741 წწ.
 საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ღნტონ II ჟაგრა-ტი-ონის ხელრთვა. ჟკლესიას განაგებდა 1788-1811 წწ.

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II ხელრ-თვა. ჟკლესიას განაგებდა 1977 წლიდან
 ჟესიკის ხელმძღვანელი
 შავით ტექტორ ღლეჟსიძის ხვეული ხელრთვა (1800 წ.)
 შარი ჟროსეს ხვეული ხელრთვა
 ილია შავჭავაძის ხელმძღვანელი
 ღკაკი ღერეთლის ხელმძღვანელი
 ჟაჟა ღშაველას ხელმძღვანელი
 ჟასილ ჟარნოვის ხელმძღვანელი
 ღიტა ღბაშიძის ხელმძღვანელი
 ჟალაკტიონ ღაბიძის ხელმძღვანელი
 ღკაკი ჟანიძის ხელმძღვანელი
 ჟოსებ ჟრიშაშვილის ხელმძღვანელი
 ხვიად ჟამსახურდიას ხელმძღვანელი
 შიხეილ სააკაშვილის ხელმძღვანელი
 სანდრა შულოვსის ხელმძღვანელი
 ჟერმანელი ქართველოლოგის ჟაინც ჟენრიხის ხელმძღვანელი
 საქართველოს შემოკრატული ტექსტების შამოუკი-დებ-ლობის ღქტი 1918 წლის 26 მაისი
 საქართველოს ჟროვნული საბჭოს წევრების ხელმძღვანელები. 1918 წლის 26 მაისი
 შირველ სვეტში განლაგებული ხელმძღვანელები
 ღელმძღვანელები 1
 ღელმძღვანელები 2

უიტერატურა

- ჩუგუაძის ტყაოსნის საკითხები. // ლ. ყანიძე. ჩხუჭულუბანი 12 ტომად. — ზ. 5. — ტბილისი, 1985. — ჟვ. 7-275.
- ციგუზაია, ტარინა. ჟართული ორნამენტი. — ჩიგნი 1. — ტბილისი, 2
- ციგუზაია, ტარინა. ჟართული ორნამენტი. — ჩიგნი 2. — ტბილისი, 2009.
- ციმიშურაშ ჟაგრატიონი. ჟანმარტება პოემა «ჩუგუაძის ტყაოსნისა». (ჟაიოზ იმედაშვილის რედაქციით, გამოკველევიტ და საძიებლით). — ტბილისი, 1960. — ჟვ. 033.
- იოსელიანი ლ. ჟართული მწიგნობრობის, წიგნისა და სტამბის ისტორიის საკითხები (უძველესი დროიდან მე-19 ს. 60-ან წლებამდე). — ტბილისი, 1990
- ჟარიჭაშვილი შ. ჟართული წიგნის ბეჭდვის ისტორია მე-17-18 სს. — ტბილისი, 1929.
- ჟიჭაიის სიბრძნე. ჩვილისი, 1784.
- ჟონდაკი. ჩვილისი, 1710.
- ზოცვანი. ჩვილისი, 1710.
- შუგუის ჟიორგის ძე ციმიშურაშ. ისტორია დაწყებითვან ივერიისა, ე. ი. ჟიორგისა, რომელ არს სრულიად საქართველოდსა. — სანქტ სუტერბურდი, 1848.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ლდრეწრისტიანული ქართული წარწრეები. — 2012. — 230 გვ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ლსომთავრული. — 1999. — 440 გვ., 978 ილ., ტაბ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ლსომთავრული. ჩუსხური. შხედრული. — 2008. — 312 გვ., 697 ილ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ლდდგენილი ქართული ანბანი. — 2013. — გვ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ჟიბლიოგრაფია. — 2007. — 58 გვ.— 14 ილ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ჟერმანია. — 2010. — 344 გვ. 1712 ილ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. შამწერლობები და ენები. — 2007. — 412 გვ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ჟანამედროვე ჟერმანია. — 2009. — 182 გვ., 1939 ილ., 88 ტაბ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. ჟანამედროვე ჟერმანიის ლექსიკონი. — 2011. — 252 გვ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. შსოფლიოს ენები და მწერლობები. — 2013
- შუგუდიძე ჟამაშ. შსოფლიოს ქვეყნები. - 2005. - 254 გვ. — 646 ილ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. შსოფლიოს ქვეყნების სიმბოლიკა. — 2013
- შუგუდიძე ჟამაშ. ოსტუ ლიტერატურის მიმოხილვა — 2013
- შუგუდიძე ჟამაშ. ოტორინოლარინგოლოჯიის ბიბლიოგრაფია. — 2009. — 142 გვ.
- შუგუდიძე ჟამაშ. შირველნაბეჭდი ქართული წიგნები. — 2013

- ტჭედლიძე ჩამაზ. საქართველოს სიმბოლიკა. — 2009. — 340 გვ., 3667 ილ., 89 ტაბ.
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ოძველესი ქართული წარწერები. — 2011. — 110 გვ
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ჟედერაციული სქესპუბლიკა ჟერმანია. — 2013. — 280 გვ.
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ქართული წიგნი და ასომთავრულ-ნუსხური. — 2011. — 274 გვ.
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ქართული დამწერლობა. — 2006. — 134 გვ., 670 ილ., ტაბ.
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ქართული ოტორინოლარინგოლოგიური ლიტერატურის ბიბლიოგრაფია. — 1989. — 66 გვ.
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ქართული სიმბოლოები — 2013
- ტჭედლიძე ჩამაზ. ჟელ-ჟურ-ცხვირის დაავადებათა ქართულენოვანი ლიტერატურა — 2013
- ჩიკო ჩუბინაშვილი. ქართული ლექსიკონი. — 2010. — 230 გვ. — 559 ილ.
- ჩიკო ჩუბინაშვილი. ქართული ლექსიკონი. ტე-2 გამოცემა. — 2010. — 441 გვ. — 559 ილ.
- ჩიკო ჩუბინაშვილი. ქართული ლექსიკონი. ტე-3 გამოცემა. — 2011. — 441 გვ.
- ორიონი. ჩრებული ლკაკი ჟანიძის 80 წლისთავის საუბილეოდ. — ობილისი, 1967.
- სავლეს ებისტოლეთა ქართული ვერსიები. // ობილისის უნივერსიტეტის შრომები. — ლ. 16. — ობილისი, 1974.
- სეტრიწონის ქართველთა მონასტრის ტიპიკონი. // ლ. ჟანიძე. ოხზულეობანი 12 ტომად. — ლ. 9. — ობილისი, 1986. — ჟვ. 55-123.
- სენე ჟმერლინგი. ქართული ხელნაწერი წიგნის მხატვრული გაფორმება მე-9-11 სს (1967 და 1979 წწ.)
- სენე ჟმერლინგი. ქართული ხუროთმოძღვრული ორნამენტი. ობილისი, 1954.)
- საეკლესიო სიტყვის კონა. — ჟულადა, 2006. — 74 გვ., 40 ილ.
- საქართველო—სუსეთის ხელშეკრულება (ჟეორგიევსკის ტრაქტატი). — 1783.
- სახარება. — ლილისი, 1709.
- ჟატისვილი ჟ. ქართული ანბანის თაიგული. — ლილისი, 1902.
- ქართული საანბანო წიგნის ბიბლიოგრაფია. (1629-1953). — ობილისი, 1957.
- ქართული წიგნი. ჟიბლიოგრაფია. ლ. 1. 1629-1920. — ობილისი, 1941.
- ქართული ხელნაწერი წიგნი (5-19 სს.). ჟემდგ. შ. ჟარანაძე, ზ. ჟათირიშვილი, ჩ. ჩხიკვაძე. — ობილისი: ჟელნაწერთა ეროვნული ცენტრი, 2010.
- ქართული ხელნაწერი წიგნი. ტე-5-19 სს, — ობილისი, 2010.
- ქმნულების ცოდნის წიგნი. — ლილისი, 1721.
- ჟანიძე, ლ. შაფარული საუნჯე. // საბჭოთა ხელოვნება. — 1962. — № 9. — ჟვ. 49—72.
- ჟანიძე, ლ. მთავრული ასოების ხმარების გამო ქართულში. // ზიტერატურული საქართველო. 30.06.67.
- ჟანიძე, ლ. შოპაქერეთა საპასუხოდ. // ზიტერატურული საქართველო. 8.09.67.

ყანიძე, მ. სალიტერატურო ქართუ-
ლის საჭირბოროლო საკითხები (წე-
რილების კრებული). — ტბილისი,
1979.

ყანიძე, მ. ჴართული ორთოგრაფიის
ისტორიიდან. // *წროშა*. — 1967. —
№ 10. — *ჟვ*. 13—16.

ჩავასიშვილი ჯვანე. ჴართული დამ-
წერლობათა-მცოდნეობა ანუ პალე-
ოგრაფია. — ტბილისი, 1949.

ბრუნს შერისტი
ბრუნსტი

ბრუნსტი სინკოპოზი

ბრუნსტი სინკოპოზი
ბრუნსტი

ბრუნსტი სინკოპოზი

ბრუნსტი სინკოპოზი
ბრუნსტი

ბრუნსტი სინკოპოზი

